

ZAOSTRĚNO NA : KORUPCI

RESPEKT | institut

Kauza II.

Český statistický úřad a veřejná zakázka „Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB“¹

Podkladová studie pro veřejnou debatu

Respekt institut, o.p.s.

Projekt „Zaostřeno na korupci“ finančně podpořila Nadace Open Society Fund v rámci grantové výzvy „Zapojení občanské společnosti do zlepšování politické kultury v ČR“ z programu „Posilování role práva“.

¹ SLDB = sčítání lidí, domů a bytů. Termín: jaro 2011.

Obsah

1	Úvod	3
2	Základní přehled	4
2.1	Zadávání veřejných zakázek	4
2.2	Prošetřování veřejných zakázek	4
2.3	Shrnutí kauzy ČSÚ	5
3	Představení aktérů	6
4	Vývoj kauzy	9
5	Hlavní sporné body	11
5.1	Příprava projektu	11
5.1.1	Kvalifikační podmínky	11
5.1.2	Lhůta pro dodání nabídek	12
5.1.3	Hodnotící kritéria	12
5.1.4	Pozdní dodání částí projektu	15
5.1.5	Sestavení hodnotící komise	15
5.1.6	Shrnutí	17
5.2	Průběh soutěže	17
5.2.1	Analýza z Telefonica O2	17
5.2.2	Mediální vystoupení Kováře	19
5.2.3	Předzpracované hodnocení pro komisi	19
5.2.4	Hodnocení nabídek	21
5.2.5	Shrnutí	23
5.3	Vyšetřování podezření	24
5.3.1	Interní audit ČSÚ	24
5.3.2	Policie ČR a státní zastupitelství	25
5.3.3	ÚOHS	26
5.3.4	Shrnutí	27
6	Vyjádření oslovených politických stran	28
7	Závěr	29
8	Zdroje	30
9	Přílohy	32

1 Úvod

Milí čtenáři,

tento materiál slouží jako podkladová studie k případu podezření z manipulace a korupce ve veřejné zakázce „Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB“ (sčítání lidí, domů a bytů) Českého statistického úřadu (dále jen GDIT). Cílem je poskytnout přehled základních událostí této kauzy, představit její hlavní aktéry a analyzovat problematické momenty celé kauzy včetně jejího vyšetřování.

Problematika manipulace veřejných zakázek je v ČR běžně probírána v médiích a obecné povědomí o tom, že hojně dochází k uplácení, že se zakázky dopředu „šijí na míru“ konkrétním uchazečům či dokonce že si hodnotící kritéria zpracovávají samotní uchazeči, již nepatří k překvapivým informacím. Prokázat korupci není jednoduché, případy se často odloží, ale už nevyřeší, pokud je vůbec někdo obviněn, málokdy je odsouzen. Veřejnost tak je frustrovaná z korupčního prostředí a neustálého objevování se nových kauz a nedořešování starých, že nabývá dojmu, že s korupcí není možné nic dělat. Tato situace dovedla politické strany k tomu, že se téměř všechny v předvolebním boji o hlasy občanů zaklínají bojem s korupcí. Určitá změna tedy nastala, politici se zdají být nastaveni a ochotni k řešení. O to důležitější je debata o tom, jaké změny by měly v boji s korupcí proběhnout a jak reálný je tento deklarovaný boj s korupcí.

Analýza průběhu této veřejné zakázky je součástí projektu „Zaostřeno na korupci“, který se s podporou Nadace Open Society Fund zaměřuje na analyzování pěti vybraných českých korupčních kauz a rozpoutává debatu nejen o nich, ale obecně o problematice korupce a možnostech jejího řešení v ČR.

Postoj Respekt institutu, o.p.s. ke kauze je striktně neutrální. Netvrdíme, že k manipulaci a korupci ve spojení se zakázkou GDIT skutečně došlo. Naším cílem je pouze se dotazovat, konfrontovat výpovědi, analyzovat veřejně dostupné dokumenty a vyjádření a poskytovat platformu pro veřejnou debatu.

V demokratické společnosti by měla být veřejná kontrola politiků a státních úředníků součástí běžného života. Ptát, jak je nakládáno s veřejnými prostředky, je právem ale i povinností všech občanů jako voličů.

Přejeme Vám zajímavé a kritické čtení.

Respekt institut, o.p.s.

2 Základní přehled

Proč vzniká korupce² u veřejných zakázek? Daří se nám s ní bojovat? Jaké jsou k tomu nástroje? Základní odpovědi nám staví legislativní rámec, který vymezuje zadávání veřejných zakázek, jejich kontrolu a také prošetřování těch z nich, které jsou podezřelé z manipulace či korupce s nimi spojené. Podívejme se nyní na základní termíny a jejich vysvětlení, které umožňují tuto kauzu snáze sledovat.

2.1 Zadávání veřejných zakázek

635 miliard Kč, tedy téměř 18 % HDP. Tolik se v roce 2009 rozdělilo na veřejných zakázkách³. Jde o velký objem veřejných financí a o to důležitější je maximálně omezovat prostor pro korupci a manipulaci takovýchto zakázek. Jejich zadávání je ošetřeno zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen Zákon o veřejných zakázkách).

Zadání každé veřejné zakázky předchází proces, který probíhá uvnitř struktury zadavatele a není upraven zmíněným zákonem. V rámci tohoto procesu by měl zadavatel analyzovat své potřeby a následně určit, zda je pro něj výhodnější tyto potřeby uspokojit s využitím vlastních zdrojů, nebo jejich uspokojení zadat za odměnu jinému subjektu. Teprve pokud zadavatel určí, že je výhodnější druhá varianta, měl by začít připravovat zadání veřejné zakázky. Při rozhodování zadavatel musí dodržovat zásady hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, stanovené pro hospodaření s veřejnými prostředky zákonem o finanční kontrole⁴. Tyto zásady musí zadavatel dodržovat i v dalším průběhu, tj. i v průběhu celého zadávacího řízení podle zákona o veřejných zakázkách. Kromě toho musí zadavatel v průběhu celého zadávacího řízení dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace⁵.

2.2 Prošetřování veřejných zakázek

Při podezření z manipulace či korupce je u veřejných zakázek možné využít dva způsoby prověřování: interní a externí kontrolu. Interní kontrolou jsou pověřeni specializovaní pracovníci z instituce, která čelí podezření. V případě ČSÚ, o němž zde budeme hovořit, byl interní kontrolou pověřen specializovaný útvar Interní audit.

Systém externí kontroly u veřejných zakázek tvoří řada institucí. V případě šetření veřejné zakázky ČSÚ byly zainteresovány tyto orgány: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen ÚOHS), státní zastupitelství a Policie ČR. ÚOHS je specializovaný kontrolní orgán státní správy, který se zaměřuje na ochranu hospodářské soutěže a dohled nad zadáváním veřejných zakázek a koncesí včetně přezkoumávání jejich souladu se zákonem⁶. Podněty k přezkoumání může podat jak právní tak

² Definice korupce dle Ministerstva vnitra ČR: „Korupci je možno charakterizovat jako zneužití postavení, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování. Je motivováno snahou po materiálním zisku nebo získání jiných výhod. Korupce je projevem chyby v rozhodovacím a řídicím procesu. Součástí korupčního vztahu je vždy ten, kdo rozhoduje, jeho moc odchylovat se od stanovených pravidel, výměna takto vychýleného rozhodnutí za výhodu a nesprávnost, protiprávnost nebo amorálnost takového vztahu výměny. V širším smyslu je účast v korupčním vztahu etickým a mravním selháním jednotlivců. Schopnost instituce korupci potlačovat a bránit se jí je indikátorem kvality vnitřní kultury celého institucionálního systému jako takového a z ní vyplývajících norem chování v příslušných institucích. Výskyt korupce může ohrozit životaschopnost demokratických institucí a tržních ekonomik a zároveň bezpečnost státu, a to jak z hlediska vnitřní, tak i vnější bezpečnosti“ (Ministerstvo vnitra: Co je korupce. [online]. Interní protikorupční program Ministerstva vnitra. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/stop-korupci.aspx>> (27. 9. 2010).

³ Podle Jarešová: Další přísady do receptu na tendry, *Euro*, 39/2010, str. 31.

⁴ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, § 4 odst. 1 písm. b).

⁵ Zákon o veřejných zakázkách, § 6.

⁶ Více viz <<http://www.compet.cz/verejne-zakazky/>> (25. 9. 2010).

fyzická osoba. V případě, že ÚOHS shledá u zadavatele veřejné zakázky pochybnosti v souladu se zákonem, zahájí správní řízení⁷, které je zahájeno na základě návrhu dodavatele či z moci úřední. Úřad má pravomoc udílet peněžité pokuty. Jeho rozhodnutí je soudně přezkoumatelné.

Z podstaty principu posilování transparentnosti by však pokuta nebyla dostatečným krokem. Je třeba přijmout také nápravná opatření na zamezení podobných pochybení do budoucna. Z výzkumu Transparency International ČR, v němž zkoumalo práci ÚOHS a Nejvyššího kontrolního úřadu, vyplývá, že kontrolní systém veřejných zakázek v ČR nefunguje dostatečně efektivně. Studie shrnující výsledky výzkumu uvádí, že z 26 zkoumaných případů porušení zákona o veřejných zakázkách byla pouze ve 38 % případů určena zodpovědná osoba a že pouze ve 43 % případů byla přijata nápravná opatření. Autoři výzkumu doporučují mj. posilovat uplatňování tzv. regresu – vymáhání způsobené škody přímo na zodpovědném pracovníkovi, který škodu způsobil.

Do prošetřování veřejných zakázek zasahuje také soustava státního zastupitelství. To postupuje v trestním řízení na základě důkazů, které toto trestní řízení umožňují. Tzn. pro zahájení trestního řízení, či pro jeho pokračování anebo pro podání žaloby musí mít dostatek důkazů. Státní zástupci spolupracují s Policií ČR. V případech podezření z korupce či manipulace (jako v případě ČSÚ) je činný Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Služby kriminální policie a vyšetřování. V jeho pravomocích je prošetřovat podezření a získávat důkazy o trestné činnosti.

Veřejné zakázky může prošetřovat také Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen NKÚ), což je nezávislý orgán kontrolující nakládání a hospodaření se státními financemi a se státním majetkem a kontrolu plnění státního rozpočtu. Oproti ÚOHS jeho rozhodnutí nemůže přezkoumávat soud, avšak nemá pravomoci ukládat nápravná opatření ani ukládat peněžité pokuty.

2.3 Shrnutí kauzy ČSÚ

Na jaře 2011 proběhne sčítání lidí, domů a bytů (SLDB). V souvislosti s tím vypsal Český statistický úřad (ČSÚ) veřejnou zakázku „Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB“. Zadávací dokumentaci si vyzvedly desítky firem, nabídku do tendru nakonec zaslaly pouze dvě: Hewlett-Packard, s.r.o. a Unicorn Systems, a.s. Ještě v průběhu zakázky, před hlasováním o vítězi, se v médiích objevily spekulace o možné manipulaci zakázky, konkrétně že je tzv. „napsaná“ pro Hewlett Packard, která nakonec soutěž vyhrála, přestože je její nabídka dražší o 120 milionů Kč⁸ než nabídka Unicorn Systems. Cena ovšem nebyla jediným kritériem.

Šéf Unicorn Systems Vladimír Kovář ještě před rozhodnutím o vítězi tendru vystoupil v médiích⁹ s tím, že byl požádán o 20-timilionový úplatek za dva hlasy v hodnotící komisi a že jej neznámí muži se smyšlenými jmény vyzývali k odstoupení ze soutěže¹⁰. Rozpoutala se mediální kauza. Jiří Křovák, úřadující 1. místopředseda ČSÚ, apeloval na zodpovědné zaměstnance ČSÚ, aby se podezřeními zabývali a aby dodržovali principy uvedené v zákoně o veřejných zakázkách, zadal provedení interního auditu a zaslal žádost o prošetření Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Případem se začala zabývat také Policie ČR, konkrétně Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality. Interní audit, stejně jako ÚOHS dospěli na základě vyšetřování k závěru, že nedošlo k porušení zákona, Policie ČR případ odložila.

Přesto mezi komentátory, odborníky a na veřejnosti zůstávají pochybnosti ohledně průběhu celé soutěže, zadání hodnotících kritérií, obsazení hodnotící komise, využívání materiálu od Radka Holiše, experta na IT, kterého najala AK Fischer pro „předzpracování“ hodnocení nabídek, způsobu prošetřování celého případu, manipulace za účelem udržení termínu sčítání, které je vázané i termíny z EU, protože se budou poprvé v historii sčítat všechny země EU z nařízení Evropské komise v jeden společný rok.

⁷ Správní řízení, které vede ÚOHS, se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Kovář in Mařík, Tvarůžková: Ojedinelá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude.

⁹ Šlo především o rozhovor ke zmíněnému článku Maříka a Tvarůžkové (iHNed.cz, 2. 12. 2009) a Kundry a Spurného: Do srdce temnoty (Respekt, 3/2010).

¹⁰ Kovář in Mařík, Tvarůžková: Ojedinelá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude.

3 Představení aktérů

Jiří Křovák

1. místopředseda ČSÚ, v době průběhu zakázky pověřený výkonem funkce předsedy ČSÚ. Po zveřejnění podezření v souvislosti se zakázkou a po výzvě premiéra Jana Fischera, t.č. stále oficiálního předsedu ČSÚ, aby se případem vážně zabýval, apeloval na své podřízené ve smyslu dodržování zákonů. Nechal zadat interní audit a zaslal žádost o přezkoumání kroků ČSÚ při zadávání zakázky na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Stanislav Drápal

Místopředseda ČSÚ, člen hodnotící komise, sponzor projektu¹¹. K případu se vyjadřoval v médiích.

Jaroslav Kraus

Nositel projektu SLDB, zaměstnanec ČSÚ. V médiích vystupoval minimálně.

Iva Ritschelová

Od 1. září 2010 předsedkyní ČSÚ, zároveň zůstává rektorkou Univerzity v Ústí nad Labem, kde působila i před jmenováním na ČSÚ. V rozhovoru pro týdeník Respekt se vyjádřila, že se případem bude zabývat¹², žádné oficiální prohlášení k případu však nevydala. V dopise pro Respekt institut, o.p.s. uvedla, že „jako člověk, který je přesvědčen o nutnosti respektovat rozhodnutí institucí garantujících právní prostředí v tomto státě, respektuji rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve věci tohoto výběrového řízení. (...) Uvedená veřejná zakázka je pro mě, na základě rozhodnutí ÚHOS, uzavřenou kapitolou“ (Ritschelová, dopis ze dne 21. 9. 2010).

Hodnotící komise veřejné zakázky

Vítěze veřejné zakázky GD IT SLDB vybírala komise ve složení: Stanislav Drápal, František Konečný, Ivo Makalouš, Luboš Vaněk, Zdeněk Kadlec, Jitka Langhamrová, Peter Mikulecký. Poslední jmenovaný na základě vlastního oznámení o podjatosti byl z komise vyloučen.

Hewlett-Packard (dále jen HP)

Uchazeč o veřejnou zakázku, který soutěž o její realizaci vyhrál. Společnost byla obviňována z toho, že se podílela na manipulaci zakázky. HP se k otázkám ohledně této veřejné zakázky v médiích víceméně nevyjadřuje. HP byl spolu s ČSÚ účastníkem správního řízení vedeného ÚOHS.

Telefonica O2

Jedna z firem, která si vyzvedla zadávací dokumentaci, svou nabídku však nakonec nepředložila. Jeden z jejích zaměstnanců předal Vladimíru Mlynářovi dvoustránkovou anonymní analýzu, která naznačovala, že kritéria zakázky jsou nastavena tak, že dopředu favorizují společnost Hewlett-Packard s.r.o. (viz příloha).

Unicorn Systems

Uchazeč o veřejnou zakázku, jehož nabídka skončila v hodnocení na druhém místě (o 0,68 bodu, Unicorn Systems tedy získal v bodovém hodnocení 91,04, Hewlett-Packard 91,72 bodu).

¹¹ Dle emailu Jiřího Křováka adresovaném Magdaléně Francové ze dne 2. 10. 2010.

¹² V rozhovoru pro týdeník Respekt 31/2010 ze 2. 8. 2010, kdy ještě nebyla oficiálně uvedena do postu předsedkyně, sdělila, že ještě nemá všechny potřebné informace o kauze, nicméně řekla: „opatřím si je a zodpovědně posoudím, jestli k manipulaci došlo či ne (...). Bude to určitě jedna z prvních záležitostí, kterou se budu po mém nástupu zabývat“¹², a že si vytvoří názor na kauzu, „veřejnost s ním seznámím dva týdny po převzetí úřadu“, což se oficiálně ČSÚ nestalo (na webu ČSÚ taková informace není dohledatelná).

Vladimír Kovář

Generální ředitel společnosti Unicorn Systems, jejíž nabídka skončila v soutěži druhá, ač byla o 120 milionů levnější¹³. Vystoupil v médiích (především v Hospodářských novinách a v týdeníku Respekt) s tím, že byl opakovaně vyzván k uplácení v souvislosti s touto veřejnou zakázkou. Někteří jej považují za hrdinu, který neuplácí a nebojí se o korupci mluvit, jiní jej kritizují, protože nepostupoval standardně a nekontaktoval jako první policii, ale právě média. Neví se o tom, že by podal v souvislosti s veřejnou zakázkou GDIT trestní oznámení.

Vladimír Mlynář

V době průběhu tendru byl šéfporadcem premiéra Jana Fischera. Dříve pracoval jako externí konzultant pro společnost Telefonica O2. Od svého bývalého kolegy právě ze společnosti Telefonica O2 dostal dvoustránkovou anonymní analýzu naznačující zmanipulování veřejné zakázky GDIT ve prospěch Hewlett Packard. Spekuluje se o tom, že měl ovlivnit premiéra, stále ještě oficiálního předsedu ČSÚ, aby do soutěže zasáhl ve prospěch její transparentnosti. Mlynář zmíněnou analýzu, o níž otevřeně hovořil v médiích (autory však neuvedl), předal Jiřímu Křovákovi. Také se setkal s Vladimírem Kovářem. K případu se odmítá dál vyjadřovat s tím, že vše podstatné již médiím sdělil.

AK Fischer

Advokátní kancelář, kterou najal ČSÚ jako svého zástupce ??? Karel Fischer je mimo jiné i člen právní komise pražského magistrátu a člen magistrátní komise pro územní plánování. Kancelář zřejmě nemá žádné zkušenosti s poradenstvím při realizaci veřejných zakázek, pokud ano, odmítá to sdělit¹⁴. AK Fischer najala Radka Holiše na expertní posouzení obou nabídek.

Radek Holiš

Expert na výpočetní techniku, předseda představenstva společnosti Geminas SE. AK Fischer jej najala k posouzení obou nabídek. Toto 158 stránkové posouzení bylo v médiích označováno za „návod“ k hlasování hodnotící komise. Pan Holiš byl v minulosti zaměstnán u společnosti Hewlett Packard. K případu se nechce s odkazem na povinnost mlčenlivosti vyjadřovat.

Útvar pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS):

Kompetence tzv. „antimonopolního úřadu“ v oblasti veřejných zakázek spočívá v dohlížení nad dodržováním zákonů, přezkoumávání úkonů zadavatelů, provádění kontrol zadavatelů a podílení se na tvorbě a úpravách legislativy.

Petr Rafaj

Předseda ÚOHS od 9. července 2009. Podle Hospodářských novin z 21. 1. 2010 usiluje o zavedení povinných kaucí pro podání podnětů k přezkoumání soutěží spojených s veřejnými zakázkami s to od 10.000,- až do 100.000,- Kč. Podání stížnosti je zpoplatněno 1 % z ceny veřejné zakázky (do 2 mil. Kč.), podání podnětů bylo dosud zdarma. Podněty podávají také občané a nestátní neziskové organizace.

Policie ČR – Útvar odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen ÚOKFK)

ÚOKFK prošetřoval postup zadavatele při zadávání veřejné zakázky GDIT Dle informací týdeníku Respekt byl na případ nasazen malý vyšetřovací tým (jeden detektiv a 3 resp. 4 pracovníci týmu)¹⁵.

¹³ Dle vyjádření Kováře v článku Mařík, Tvarůžková: Ojedinelá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude.

¹⁴ Dle Kundra: Do srdce temnoty, 2010: 19.

¹⁵ Kundra: ČSÚ do ztracena, str. 21.

Státní zastupitelství

Případ spadá pod Obvodní Státní zastupitelství Praha 10. Dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonával Mgr. Jan Lelek.

Hospodářské noviny

Mediální kauzu otevřel článek autorů Martina Maříka a Lucie Tvarůžkové „Ojedinělá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude“, který vyšel v Hospodářských novinách. Následovala série dalších článků, mezi nejvýznamnější patřil článek s podezřením, že Radek Holíš údajně připravil „manuál“ o tom, jak v zakázce hodnotit. odkaz

Respekt

Týdeník Respekt se případu dlouhodobě věnoval a uveřejnil řadu článků k této kauze, konkrétně redaktoři Ondřej Kundra a Jaroslav Spurný. Na nejobsáhlejší článek o kauze GDIT „Do srdce temnoty“ (Respekt 21/2010. str. 16–20) oficiálně reagoval i ČSÚ, který si objednal jeho obsahovou analýzu, která ukazuje, že článek straní osobě Vladimíra Kováře. Respekt zveřejnil také dva rozhovory k tématu: první byl s Petrem Rafajem o jeho práci a zavedení poplatků za podání podnětů na ÚOHS, druhý s Ivou Ritschelovou před jejím nástupem do úřadu.

Z dalších médií se kauze nikdo významně a dlouhodobě nevěnoval.

Všichni tito aktéři byli obecně prospěšnou společností Respekt institut, jako nestranným organizátorem, pozváni na veřejnou debatu „Sčítání lidu nebo peněz aneb Otázky nad půl miliardou“. Většina z nich odmítla účast.

4 Vývoj kauzy

28. července 2009

Vyhlášení veřejné zakázky „GENERÁLNÍ DODAVATEL INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ PRO SLDB“

Hodnotící komise byla jmenována zadavatelem ve složení: pan Stanislav Drápal, pan František Konečný, pan Ivo Makalouš, pan Luboš Vaněk, pan Zdeněk Kadlec, paní Jitka Langhamrová, pan Peter Mikulecký

ČSÚ odhaduje náklady na 462 000 000,- Kč bez DPH.

Drápal si pro asistenci pro veřejnou soutěž vybírá firmu Advokátní kancelář Karel Fischer. Pan Fischer je mimo jiné i člen právní komise pražského magistrátu a člen magistrátní komise pro územní plánování. Úřad svoji volbu vysvětluje „rozumnou“ cenovou nabídkou (mail od pana Křováka).

- zadávací dokumentaci si vyzvedlo 32 firem (mimo jiné HP, Unicorn, Telefonica O2, IBM, Logica)
- Úřad požaduje zkušenosti z devíti podobně velkých zakázek a také doklady o vzdělání a praxi dvaceti odborníků.

26. srpna 2009

- Jiří Křovák dostává od Vladimíra Mlynáře nepodepsanou analýzu pocházející z Telefonica O2, jejímž závěrem je, že vítězný uchazeč je předem znám.

9. září 2009

- mimořádná porada vedení ČSÚ, podle svého prohlášení Křovák apeluje na pracovníky ČSÚ, aby byl bezpodmínečně dodržován platný právní rámec pro zadávání veřejných zakázek otevřeným, transparentním a nediskriminačním způsobem.

21. září 2009 ve 14:00

- lhůta pro podání nabídek
- do soutěže se přihlašují pouze HP a Unicorn, nabídky obou firem obsahují zhruba 800 stran dokumentace

22. září 2009

- otevírání obálek

22. září – 23. listopadu 2009

- tendr posuzuje 7 členná hodnotící komise. Komise se sejde čtyřikrát během následujících čtyř týdnů. Z jednoho jednání nebyl pořízen protokol, ač je to dle zákona o veřejných zakázkách povinné. Komise dostává k dispozici 158 stránkový materiál (technické posouzení nabídek), který zpracoval Radek Holiš, najatý AK Fischer.

17. října

- existuje podezření, že HP dodává dokumenty převedené do elektronické podoby až 17. října 2009, tedy řadu dní po uzávěrce tendru¹⁶. Formálně tak nesplňuje jednu z podmínek účasti v tendru.

¹⁶ Dle Kundry: Do srdce temnoty, 2010: 19.

28. října 2009

- Kovář a Mlynář se setkali na recepci na Pražském hradě a vyměňují si informace o zakázce. Kovář později uvedl, že mu Mlynář sdělil, že slyšel, že je zakázka „psaná“ pro HP¹⁷.

9. listopadu 2009

- Peter Mikulecký byl vyloučen z hodnotící komise z důvodu dodatečně zjištěné podjatosti, kterou údajně sám ČSÚ oznámil.

23. listopadu 2009

- Zveřejněn výsledek výběrového řízení na veřejnou zakázku GDIT. Vítěznou nabídkou je nabídka od společnosti HP. Napsat jaké měli hodnocení Nabídka Unicornu se umístila na druhém místě, přestože byla o více než 100 miliónů levnější.

3. prosince 2009

- Vladimír Kovář vypovídá novinářům svůj názor na manipulaci půlmiliardového tendru.
- premiér Jan Fischer vyzval Jiřího Křováka k zahájení vyšetřování. Jiří Křovák zadal interní audit. Podle týdeníku Respekt interní audit prováděli Stanislav Drápal a Jaroslav Kraus, tedy ti, kteří vytvářeli zadávací kritéria veřejné zakázky GDIT¹⁸. ČSÚ se proti tomuto ostře ohradil a označil informaci za záměrně lživou. Pravdou je, že audit provedli Ing. Vladimír Krejčí, interní auditor ČSÚ, a Ing. Marie Kolářová, odborný pracovník útvaru Interního auditu ČSÚ.

4. prosince 2009

- Jiří Křovák odeslal žádost na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže o přezkoumání úkonů zadavatele veřejné zakázky.

15. prosince 2009

- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) zahájil správní řízení ve věci přezkoumání úkonů zadavatele (ČSÚ)

17. prosince 2009

- ukončen interní audit zadávacího řízení veřejné zakázky Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB s výsledkem zjištění, že zadavatel (ČSÚ) postupoval dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vnitřními směrnici ČSÚ.

21. dubna 2010

- ÚOHS rozhodl, že byla zakázka v pořádku a zastavil proto správní řízení, které vedl s ČSÚ. „ÚOHS neshledal v postupu zadavatele při stanovení technických kvalifikačních předpokladů porušení zákona o veřejných zakázkách,“ uvedl předseda úřadu Petr Rafaj.

4. května 2010

Český statistický úřad (ČSÚ) podepsal smlouvu s vítězem tendru Hewlett-Packard na generálního dodavatele informačních technologií pro sčítání lidu, které se bude konat příští rok na jaře. Systém bude stát 462 mil. korun.

1. září 2010

Nastupuje nová předsedkyně ČSÚ Doc. Ing. Iva Ritschelová CSc., která však zůstává souběžně působit také ve své původní funkci rektory Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

¹⁷ Kovář in Mařík, Tvarůžková: Ojedinelá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude.

¹⁸ Viz Kundra: Do srdce temnoty, 2010: 17.

5 Hlavní sporné body

Existuje několik momentů, které v případě veřejné zakázky na GD IT vyvolávají otázky. Tyto podezření jsme v analýze rozdělili do následujících fází: příprava projektu, průběh soutěže a vyšetřování podezření. Je třeba si představit kroky zodpovědných osob, orgánů a dalších zainteresovaných aktérů, zasadit je do souvislostí a konfrontovat názory jednotlivých stran.

5.1 Příprava projektu

První fází je příprava projektu, v níž se zaměříme na kvalifikační podmínky, lhůtu pro dodání nabídek, sestavení hodnotících kritérií, pozdní dodání úplné elektronické kopie nabídky vítězným uchazečem a sestavení hodnotící komise.

5.1.1 Kvalifikační podmínky

Zakázka vzbudila pozornost mimo jiné proto, že **zadávací dokumentaci k ní si vyzvedlo 32 dodavatelů**, aby následně **podali nabídku pouze 2 z nich**. Tato skutečnost, spolu s dalšími indiciemi, dala vzniknout spekulacím v tisku, že Zakázka byla předem „ušita na míru“ konkrétnímu uchazeči, pozdějšímu vítězi Zakázky.

Zadávací dokumentace k zakázce GD IT obsahuje **soubor podmínek, které mohou splnit pouze velké firmy**. Jde např. o nutnost mít specializovaný obrat za poslední 3 roky v každém účetním období min. 450 mld Kč. bez DPH¹⁹, poskytnutí alespoň jedné tzv. významné služby se stejným charakterem pro min. 4000 uživatelů za min. 200 000 000,- bez DPH²⁰, mít k dispozici nejméně 20-tičlenný řešitelský tým vč. přesného složení a kvalifikace jeho členů a velmi zkušeného projektového manažera (musel se např. účastnit min. 10 zakázek obdobného rozsahu, min. 5 z nich v pozici projektového manažera, disponuje mezinárodním certifikátem PMP)²¹. Tyto kvalifikační předpoklady mohou být chápány jako pojistka, že dodavatel bude schopen plně zajistit rozsah požadovaných služeb a nedojde ke kolapsu zakázky. Jejich kombinace ovšem může být pro řadu potenciálních dodavatelů diskriminační.

Diskriminační nastavení podmínek výběrového řízení u této veřejné zakázky ukazuje anonymní analýza ze společnosti Telefónica O2, která si zadávací dokumentaci rovněž vyzvedla. Tuto dvoustránkovou analýzu (viz příloha č. 2), obdržel od svého bývalého kolegy z Telefónici O2 Vladimír Mlynář, t.č. šéf poradců premiéra Jana Fischera, t.č. stále ještě oficiálního předsedy ČSÚ. Z této analýzy vyplývá, že soubor kritérií je nastaven tak, že *„jejich úplnou kombinaci může splnit pouze společnost Hewlett-Packard, s.r.o. (eventuelně společně s NESS Czech s.r.o.)“* (Předmět námitek ve veřejné zakázce, 2009: 1). K této anonymní analýze se ještě vrátíme.

Otázku diskriminačního nastavení kritérií zkoumal ÚOHS. Z Rozhodnutí o přezkumu vyplývá, že ÚOHS v rámci Přezkumného řízení požádal většinu nebo všechny dodavatele²², aby se vyjádřili k tomu, proč nepodali nabídku, přestože si vyzvedli zadávací dokumentaci. Dále Úřad zjišťoval, zda dodavatelům kvalifikační kritéria připadala diskriminační²³.

Z 26 došlých odpovědí vyplývá, že 7 dodavatelů spatřovalo ve způsobu stanovení kvalifikačních požadavků možný problém, konkrétně různý stupeň diskriminace (šest odpovědí) nebo neurčitosti (jedna odpověď). Zbylých 19 odpovědí se nevyjadřuje ke kvalifikačním požadavkům nijak kriticky. Další 6 dodavatelů se buď nevyjádřilo, nebo vůbec Úřadem nebylo osloveno. Z okolností případu se spíše přikláníme k názoru, že Úřad oslovil všech 32 dodavatelů, ale pouze 7 z nich

¹⁹ Viz Zadávací dokumentace, str. 12, 2009.

²⁰ Viz Zadávací dokumentace, str. 12, 2009.

²¹ Viz Zadávací dokumentace, str. 12–13, 2009.

²² Tento údaj v Rozhodnutí o přezkumu není uveden.

²³ Rozhodnutí o přezkumu, ¶ 21.

spatřovalo v nastavení kvalifikačních požadavků jistý stupeň problematičnosti. Zbýlých 25 dodavatelů zřejmě kvalifikační kritéria považovalo za správně stanovená, tj. v souladu s požadavky Zákona.

Jako diskriminační označily některé požadavky společnosti PosAm Praha, spol. s r.o., SPSS CR, OKsystems. Společnost SPSS CR uvedla, že „velikost firmy nemá dle SPSS ČR na dodávku software vliv“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 6) a že tento uchazeč „na počátku slyšel, že je tendr vypsan pro vybraného uchazeče“ (tamtéž). Dále uvádí, že „nesouhlasí s výroky předsedy komise, že nesplnění podmínky tendru – elektronické formy, není podstatné“, a vyjadřuje nesouhlas s tím, že „tak velký tendr není veřejný a do poslední chvíle nejsou známi posuzovatelé, (...) že posuzovatelé dostali již předpřipravený shrnující materiál jednou osobou a byli jasně ovlivněni, (...) že komise přijala nabídku, která je o 100 mil. Kč dražší bez veřejného zdůvodnění“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 6–7). Společnost OKsystems se zase považuje některé z uvedených požadavků „za účelově nastavené a zbytečně snižující počet možných uchazečů a podaných nabídek“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 7).

Comparex CZ ve sdělení pro ÚOHS „poukázal na to, že podmínky zadavatele, aby se řízení účastnily pouze firmy s dlouhodobým obratem 1 mld. Kč za rok, neumožňuje společně s jiným kvalitním řešením účast v takových soutěžích a dodává, že dlouhodobě vysoký obrat ještě není vždy zárukou kvality odvedené práce“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 6). Řada firem nabídku nepodala z důvodu, že nesplňovala kvalifikační kritéria, avšak nevyjádřila se ve smyslu shledávání zadání jako diskriminační. Některé firmy uváděly, že kapacitní problémy lze řešit prostřednictvím subdodavatelů. **ÚOHS neshledala** v nastavení zadávacích kritérií **porušení zákona**.

Podle právní analýzy, kterou si nechal Respekt institut zpracovat, nelze z dostupných informací učinit závěr, že by Zadavatel po právní stránce chyboval při stanovení kvalifikačních předpokladů na dodavatele Zakázky.

5.1.2 Lhůta pro dodání nabídek

Druhým bodem, u něž je třeba se zastavit, je stanovená lhůta pro dodání nabídky. Ta byla vymezena na nejnižší možnou dobu stanovenou Zákonem. Veřejná zakázka byla vyhlášena dne 28. 7. 2009, lhůta pro dodání nabídek byla 21. 9. 2010. Vezmeme-li v úvahu, že **podané komplikované a rozsáhlé projekty byly v rozsahu okolo 800 stran**, je na místě otázka, jak byli uchazeči schopni v potřebném rozsahu **připravit projekt** včetně všech jeho sounáležitostí **za necelé 2 měsíce**. Je možné, že by dodavatelé, kteří nabídku podali, znali parametry zadávací dokumentace dopředu a mohli tak své nabídky dostatečně připravit?

Lhůtu kritizuje také zmiňovaná anonymní analýza, která uvádí, že „lhůta pro podání nabídky je příliš krátká i z hlediska návrhu samotného systému a jeho bezpečnost společně s nároky na stoprocentní testování. Návrhy takových systémů běžně trvají mnoho měsíců, příp. i let. Zde je velmi pravděpodobné, že jistý uchazeč již na návrhu pracoval a je tím zvýhodněn“ (Předmět námitek ve veřejné zakázce, 2009: 1).

Zde opět **podle ÚOHS** nedošlo k porušení Zákona.

5.1.3 Hodnotící kritéria

Zadavatel pro Zakázku stanovil tři dílčí hodnotící kritéria a přidělil jim váhy podle následující tabulky:²⁴

Tab. 1 Kritéria hodnocení a jejich váhy

KRITÉRIUM	VÁHA (%)
A. Celková výše nabídkové ceny	40
B. Technická úroveň plnění uchazeče	35
C. Zpracování realizačního projektu	25

²⁴ ČSÚ. Zadávací dokumentace, aktualizovaná verze, Část 14.

V rámci dílčího kritéria B. Technická úroveň plnění uchazeče Zadavatel hodnotil následující subkritéria:

Tab. 2 Kritérium B: Technická úroveň plnění uchazeče

KRITÉRIUM B. TECHNICKÁ ÚROVEŇ PLNĚNÍ UCHAZEČE			
Subkritérium	Konkrétně	Body²⁵	Váha
B.1 Stupeň splnění strategických a technických požadavků	Rozšiřitelnost řešení	8	30 %
	Schopnost adaptovat řešení pro změny v prostředí zadavatele	28	
	Flexibilita	8	
	Spolehlivost	12	
	Bezpečnost	16	
	Standardy a metodiky	28	
B.2 Návrh funkčních, technických, provozních a jiných požadavků, včetně parametrů poskytování servisu a podpory	Funkční požadavky	20	70 %
	Integrační požadavky	20	
	Bezpečnostní požadavky	20	
	Kapacitní požadavky	10	
	Technické požadavky	10	
	Výkonnostní požadavky	10	
	Provozní požadavky	5	
	Ostatní požadavky	5	

V rámci dílčího kritéria C. Zpracování realizačního projektu Zadavatel hodnotil následující subkritéria:

Tab. 3 Kritérium C: Zpracování realizačního projektu

KRITÉRIUM C. ZPRACOVÁNÍ REALIZAČNÍHO PROJEKTU			
Subkritérium	Konkrétně	Body²⁶	Váha
C.1 Kvalita zpracování návrhu realizačního projektu	Kvalita zpracování časového harmonogramu plnění z hlediska: <ul style="list-style-type: none"> - Detailnosti harmonogramu v souladu se závaznými termíny realizace VZ - Respektování termínových povinností zadavatele vyplývajících z právních předpisů relevantních pro SLDB 2011 	55	45 %
	Komplexnost návrhu projektu z hlediska: <ul style="list-style-type: none"> - Ná vaznosti řešení na technologické prostředí zadavatele a jeho standardy - Respektování běžného provozu zadavatele 	45	
C.2 Navrhovaný přístup k realizaci projektu	Struktura projektového týmu z hlediska: <ul style="list-style-type: none"> - Organizace týmu - Komunikace v rámci projektového týmu a v průběhu celé realizace 	20	45 %
	Metodika řízení projektu	10	
	Projektový plán z hlediska: <ul style="list-style-type: none"> - Postupu projektu - Plánování dodávek - Řízení rizik 	40	
	Řízení jakosti	15	

²⁵ Jde o maximální počet bodů, které mohla nabídka v jednotlivých částech příslušného subkritéria obdržet.

²⁶ Tamtéž.

	Kvalita dokumentace projektu	15	
C.3 Požadavky Uchazeče na součinnost Zadavatele	Požadovaná součinnost zadavatele pro realizaci celého projektu	35	10 %
	Požadovaná součinnost zadavatele pro dodávku technologie, její implementaci a poskytování servisu a podpory	35	
	Způsob poskytování součinnosti	30	

Aby bylo možné posoudit správnost stanovených dílčích kritérií a subkritérií podle výše uvedených tabulek, vyžádal²⁷ si Respekt institut od ČSÚ dokumenty, z nichž by byly patrné logické úvahy, na jejichž základě Zadavatel tato kritéria a jejich váhy stanovil. Zadavatel nám na naši žádost odpověděl: „ČSÚ jako zadavatel prohlašuje, že žádné takové dokumenty neexistují, zadavatel žádnými takovými informacemi nedisponuje, ani není povinen jimi disponovat. Stanovení hodnotících kritérií je výsledkem dlouhodobé komplexní přípravy celé zakázky (trvajících několik let), kde nelze určit počátek ani vývoj úvah vedoucích k výsledku“ (ČSÚ: Vyřízení žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. Praha, 2. 9. 2010, ¶ 2.).

Jinými slovy řečeno, postup Zadavatele při stanovení hodnotících kritérií je nepřezkoumatelný, neboť ani sám Zadavatel nevedl k zachycení tohoto postupu žádnou dokumentaci.

Je pochopitelné, že pro kohokoliv mimo ČSÚ a není podrobně obeznámen s jeho úkoly a možnostmi jejich zabezpečení, by takové posouzení bylo těžké, ne-li nemožné. Přesto s ohledem na transparentnost by jakýkoliv zadavatel veřejné zakázky měl být schopen před veřejností svůj výběr hodnotících kritérií obhájit, je-li na něj tázán. ČSÚ toho v případě Zakázky schopen není a dokonce na tom nespátřuje nic špatného. ÚOHS rovněž takový postup obecně za porušení zásady transparentnosti nepovažuje.

Dále by bylo vhodné zkoumat, zda váha pouhých 40 % přidělená kritériu nabídkové ceny odpovídá zásadám hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, vyžadovaným zákonem o finanční kontrole²⁸. V anonymní analýze Telefónica O2 je k tomuto bodu uvedeno, že ostatní kritéria (kromě ceny) „jsou deklarována jako nevyčíslitelná a komise zadavatele je bude hodnotit jen subjektivně“ (Předmět námitek ve veřejné zakázce, 2009: 2) a tedy že hodnocení nabídek proběhne „naprosto netransparentním způsobem v rozporu s ustanovením § 6 zákona o veřejných zakázkách“ (tamtéž).

Z hlediska těchto zásad se obecně jako logičtější jeví takový postup, kdy zadavatel stanoví určité prahové hodnoty veškerých kritérií zakázky, které jsou nutné pro uspokojení potřeb Zadavatele a následně v dané kategorii ohodnotí stejným počtem bodů všechny nabídky, které tohoto prahu dosáhnou. Vítězná bude ta nabídka, která těchto hodnot dosáhne při nejnižší nabídkové ceně. Pokud takový postup není z jakéhokoliv důvodu vhodný, měl by být Zadavatel schopen zdůvodnit volbu postupu jiného. ČSÚ nepodal na dotaz Respekt institutu, o.p.s. žádné zdůvodnění tohoto odlišného postupu, stejně tak **nebyl ani schopen zdokumentovat, jak ke stanoveným hodnotícím kritériím dospěl.**

Ve volbě hodnotících kritérií zaujme také to, že ČSÚ mezi ně vůbec nezařadil kritérium provozních nákladů. Přitom podle některých odborníků by toto kritérium mělo být zařazeno vždy, aby Zadavatel dostal své povinnosti dodržovat zásady hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti²⁹.

Výběr hodnotících kritérií se jeví jako netransparentní, neboť příslušné úvahy ČSÚ, kterými byl při výběru kritérií veden, nelze přezkoumat. Regulérnost zadávacího řízení je tak hůře kontrolovatelná a ve smyslu výše citovaného názoru Nejvyšší správní soud (dále jen NSS) je tak řízení netransparentní. Dále ČSÚ podle výše uvedených důvodů plně **nedostal zásadám hospodárnosti,**

²⁷ Žádost o poskytnutí informací ze dne 18. 8. 2010, ¶ 2.

²⁸ Viz ¶ B (I) této Analýzy, *supra*.

²⁹ Viz např. Ochrana, F. Možnosti posílení kritérií hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti v zákoně o veřejných zakázkách, In: Jurčík, R., Krutáková, L. (eds). Veřejné zakázky a PPP projekty, Aleš Čeněk : Plzeň, 2008, str. 184.

účelnosti a efektivnosti, když jednak celkové nabídkové ceně přidělil váhu pouze 40 % a jednak vůbec nezohlednil kritérium provozních nákladů Zakázky.

5.1.4 Pozdní dodání částí projektu

Podle informací týdeníku Respekt dodal vítěz tendru, společnost Hewlett-Packard, část elektronické verze nabídky až po termínu dodání nabídky, čímž nesplnil formální kritéria, resp. splnil kritérium pro vyřazení ze soutěže. Respekt uvádí, že „*má k dispozici dokumenty, které dosvědčují, že část dokumentů z nabídky Hewlett-Packard byla převedena do elektronické podoby 17. října loňského roku. Tedy po uzavření soutěže, kdy už byla jakákoli manipulace s nabídkami zakázána*“ (Kundra, Spurný: Do srdce temnoty, Respekt 3/2010: 19).

ÚOHS požadovalo od ČSÚ vysvětlení tohoto podezření. Jeho vyjádření je velmi nesrozumitelné³⁰. Názor ČSÚ na nedodání povinné části nabídky vysvětluje tak, že „*kopie nabídky není vlastní nabídkou k realizaci veřejné zakázky a absence kopií tudíž nemůže být důvodem pro vyloučení dodavatele z další účasti v zadávacím řízení. Zadavatel uvádí, že z uvedeného důvodu dodavatele, jehož nabídka neobsahovala kompletní elektronickou kopii nabídky, ze zadávacího řízení nevyloučil*“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 8).

ČSÚ situaci chybějící části projektu vyřešil tak, že **chybějící část**, která nebyla na dodaném CD, **ofotografoval digitálním fotoaparátem**. Z vyjádření³¹ plyne, že toto učinil samotný ČSÚ, nikoliv dodavatel. Tato skutečnost odporuje zadávacím kritériím. Je však otázkou, zda takováto formalita má být důvodem pro vyřazení uchazeče v tendru podobného rozsahu. Stanislav Drápal, místopředseda ČSÚ a člen hodnotící komise, ovšem uvádí: „*tvrzení o jakémsi dofocování po uzavření soutěže nerozumím*“ (in Kundra, Spurný: Do srdce temnoty, Respekt 3/2010: 19) a to přesto, že vyjádření o ofotografování části nabídky se hovoří ve zmíněném vyjádření ČSÚ. Sám vítěz zakázky HP se pro ÚOHS vyjadřuje ve smyslu, že „*neshledává v postupu zadavatele, který si na své náklady pořídil kopii jeho nabídky, nic nestandardního*“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 9).

K nesrovnalostem v podané nabídce je ovšem nutné dodat, že také Unicorn doplňoval svou nabídku: podle hodnotící komise „*bylo konstatováno, že uchazeč Unicorn Systems a.s., nesplnil kvalifikaci v plném rozsahu. Konkrétně z referenční listiny na str. 160 nabídky není zřejmé, komu je reference určena (název referujícího je shodný s názvem uchazeče). Hodnotící komise jednomyslně rozhodla, že v souladu s ust. § 59 odst. 4 zákona vyzve uchazeče Unicorn Systems a.s. k doplnění kvalifikace, a to ve lhůtě pěti dnů*“ (ČSÚ: Protokol o jednání hodnotící komise ze dne 19. 10. 2009, str. 2).

5.1.5 Sestavení hodnotící komise

Podle právního rámce pro hodnocení nabídek musí zadavatel ustanovit hodnotící komisi³². Úkony hodnotící komise vůči uchazečům o zakázku se považují za úkony zadavatele³³. Je-li předpokládána hodnota zakázky vyšší než 200 milionů Kč bez DPH a je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky, musí mít nejméně dvě třetiny členů hodnotící komise příslušnou odbornost ve vztahu k předmětu

³⁰ „*V situaci, kdy jeden z uchazečů elektronickou kopii nabídky dodal neúplnou, zadavatel podle jeho vyjádření vycházel z rozhodovací praxe a výkladového stanoviska Úřadu, kde Úřad konstatoval, že požadavek na více vyhotovení nabídky nelze podřadit pod podmínky a požadavky na zpracování nabídky podle § 44 odst. 3 písm. e) zákona, neboť kopie nabídky není vlastní nabídkou k realizaci veřejné zakázky a absence kopií tudíž nemůže být důvodem pro vyloučení dodavatele z další účasti v zadávacím řízení. Zadavatel uvádí, že z uvedeného důvodu dodavatele, jehož nabídka neobsahovala kompletní elektronickou kopii nabídky, ze zadávacího řízení nevyloučil, přičemž elektronickou kopii nabídky zajistil tak, že dotčenou část nabídky ofotografoval digitálním fotoaparátem. Z uvedených důvodů zadavatel konstatoval, že jakákoli tvrzení o dodatečném doplňování nabídky vybraného uchazeče se nezakládají na pravdě*“ (ÚOHS, Rozhodnutí, 2010: 8).

³¹ Viz ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 8.

³² Zákon o veřejných zakázkách, § 74 odst. 1.

³³ Tamtéž.

veřejné zakázky³⁴. Členem hodnotící komise musí být vždy zástupce zadavatele.³⁵ Členové komise nesmí být ve vztahu k zakázce a k uchazečům podjati, zejména nesmí mít osobní zájem na zadání zakázky a s uchazeči je nesmí spojovat osobní ani pracovní či jiný obdobný poměr³⁶.

Hodnotící komise rozhoduje většinou hlasů přítomných členů³⁷. Jednání hodnotící komise se mohou kromě jejich členů účastnit též jiné osoby, které určí zadavatel nebo hodnotící komise³⁸. Komise může pro hodnocení nabídek využít přizvané poradce, kteří nesmějí být ve vztahu k zakázce ani k uchazečům podjati³⁹. O jednání komise se sepisuje protokol. Zastává-li člen hodnotící komise odchylný názor proti názoru většiny, uvede se v protokolu o jednání tento odlišný názor s odůvodněním⁴⁰.

Zadavatel pro hodnocení nabídek ustanovil hodnotící komisi ve složení:

- Ing. Stanislav Drápal (místopředseda ČSÚ, 31 let praxe u ČSÚ, zaměření v komisi na oblast hodnocení IT, datových výstupů a celkové efektivnosti⁴¹)
- Ing. František Konečný (22 let praxe u ČSÚ, zaměření v komisi dle na oblast hodnocení IT⁴²)
- Ivo Makalouš (27 let praxe u ČSÚ, zaměření v komisi dle na oblasti hodnocení IT a procesy hromadného zpracování dat⁴³)
- Doc. Ing. Jitka Langhamrová (vedoucí katedry demografie Fakulty informatiky a statistiky VŠE v Praze, zaměření v komisi na oblast využívání databází pro vytváření specializovaných výstupů pro odborné uživatele, vč. požadavků Eurostatu⁴⁴)
- Mgr. Luboš Vaněk (náměstek průmyslu a obchodu, dříve vrchní ředitel ČSSZ, zaměření v komisi na tvorbu procesů řízení a jejich vzájemné propojování⁴⁵)
- Zdeněk Kadlec (tajemník ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, dříve mj. bezpečnostní ředitel Ústředí VZP se zodpovědností za vytváření systému informační společnosti, zaměření v komisi na komplexnost a provázanost systémů elektronického sběru dat a dokumentů a jejich bezpečnost)
- Prof. RNDr. pan Peter Mikulecký, Ph.D. (vedoucí katedry IT Univerzity v Hradci Králové, zaměření v komisi na oblast IT, později z další účasti v komisi vyloučen z důvodu podjatosti, na který sám upozornil).

K výběru těchto uchazečů se 1. místopředseda ČSÚ Jiří Křovák vyjádřil tak, že „*tendr směřuje k angažování generálního dodavatele složitého komplexu služeb, jejichž provedení má podpořit řadu dílčích cílů celého projektu SLDB. Proto jsme oslovili řadu z odborníků z oblastí, do nichž tyto cíle spadají. Mnozí pozvaní ke spolupráci nepřijali, např. s odkazem na to, že je to moc složité nebo nemají čas. Z těch, kteří neodmítli, jsme vybrali podle našeho nejlepšího vědomí a svědomí*“ (ČSÚ: Odpovědi jménem 1. místopředsedy Jiřího Křováka).

Společnost SPSS ČR se v rámci přezkoumávání možné diskriminace zadávacích kritérií ve zprávě pro ÚOHS vyjádřila, že „*podle mediálních informací se složení komise jeví jako účelové, neboť tam nejsou odborníci na ICT a na procesy statistického sběru a zpracování dat*“ (ÚOHS, Rozhodnutí, 2010: 7). Navzdory tomuto vyjádření a spekulacím v médiích **složení hodnotící komise vykazuje** podle dostupných informací **potřebnou odbornost**. Více zkušeností z hodnocení podobných nabídek by ovšem bylo žádoucí.

³⁴ Tamtéž, § 74 odst. 5.

³⁵ Tamtéž, § 74 odst. 4.

³⁶ Tamtéž, § 74 odst. 7.

³⁷ Tamtéž, § 75 odst. 3.

³⁸ Tamtéž, § 75 odst. 4.

³⁹ Tamtéž, § 76 odst. 2.

⁴⁰ Tamtéž, § 75 odst. 5.

⁴¹ Dle ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 10.

⁴² Tamtéž.

⁴³ Dle ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 11.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Tamtéž.

Vyloučení Petera Mikuleckého z hodnotící komise zadavatelem oznámil zbylým členům komise její předseda na jednání 9. 11. 2009 s tím, že Mikulecký „*oznámil zadavateli, že jsou u něj dány důvody podjatosti člena hodnotící komise ve smyslu ust. § 74 odst. 7 zákona*“ (ČSÚ: Protokol o jednání hodnotící komise ze dne 9. 11. 2009, str. 1). Z vyjádření ČSÚ pro ÚOHS se dozvídáme podrobnější informace: Peter Mikulecký před tímto jednáním komise zadavateli sdělil, že „*dodatečně zjistil možnosti podjatosti, jelikož jeho syn je uveden na webových stránkách Unicorn College jako zaměstnanec Unicorn Systems, a.s., a pedagog Unicorn College*“ (ÚOHS, Rozhodnutí, 2010: 11). Je velmi zářející, že tato skutečnost nebyla **zadavateli** známa již dříve, resp. že **si neošetřil možnost spojení členů hodnotící komise s uchazeči** (tím spíš, že uchazeči byli pouze dva).

5.1.6 Shrnutí

Veřejnou zakázku na GDIT provází v přípravné fázi řada nejasností, byl ovšem potvrzen soulad se zákonem. Kvalifikační podmínky pro uchazeče o veřejnou zakázku GDIT byly sestaveny velmi podrobně, řada z nich dle soudního znalce Jiřího Bergera velmi přísně, dle některých účastníků soutěže až diskriminačně. Podle anonymní analýzy ze společnosti Telefónica O2 byla soutěž dokonce tzv. „napsána“ pro jednu firmu (Hewlett-Packard, skutečný vítěz tendru). Prošetřování ÚOHS ovšem diskriminaci neprokázalo. Taktéž lhůta pro dodání nabídek budí otázky. Byla stanovena na nejkratší možnou dobu, což podle některých expertů neumožňuje kvalitní vypracování nabídky a vyvinutí a otestování dodávaných systémů.

Výběr hodnotících kritérií je dokonce nastaven tak, že dle právní analýzy Respekt institutu, o.p.s. jeví jako netransparentní a jejich výběrem a nastavením ČSÚ nedostal zásadám hospodárnosti, účelnosti a efektivity. Např. proto, že ceně nabídek byla přidělena váha pouze 40 %. Vítězný uchazeč také nesplnil formální stránku žádosti, když nedodal kompletní verzi (v řádném termínu odevzdané nabídce chyběla část elektronické dokumentace). ČSÚ toto nepovažuje za důvod pro vyřazení uchazeče ze soutěže, což je nutné respektovat. Dle ÚOHS je to opět v souladu se zákonem. Další spekulace byly nad složením hodnotící komise, kde údajně u členů chyběla odbornost. Dle jejich doložených životopisů se však komise jeví jako kompetentní.

5.2 Průběh soutěže

Nyní se dostáváme do druhé fáze zakázky. V průběhu soutěže se zaměříme na následující sporné momenty: zveřejnění anonymní analýzy ze společnosti Telefónica O2, mediální vystoupení Vladimíra Kováře (ředitele Unicorn Systems), dále na skutečnost, že navzdory závažným zveřejněným skutečnostem nikdo nepodává trestní oznámení, na materiál hodnotící technické parametry obou nabídek vypracovaný Radkem Holišem a konečně na samotné hodnocení nabídek.

5.2.1 Analýza z Telefónica O2

Vladimír Mlynář obdržel v srpnu 2009 od zaměstnance Telefónica O2, jednoho z bývalých kolegů z dob, kdy v této společnosti Mlynář pracoval jako konzultant, anonymní 2 stránkový dokument shrnující argumenty o tom, že veřejná zakázka GD IT pro SLDB je zmanipulovaná⁴⁶. Tento anonymní dokument je k dispozici v příloze č. 1.

Analýza kritizuje celkově 6 bodů. Prvním je „*extrémní požadavky na tzv. kvalifikaci dodavatelů. V rámci ní se požaduje mj. 9 referenčních zakázek a předložení dokladů o 20 odbornících*“⁴⁷. *Požadavky jsou přitom sestaveny tak, že jejich úplnou kombinaci může splnit pouze společnost Hewlett-Packard s.r.o. (eventuelně s NESS Czech s.r.o.)*“ (Předmět námitek ve veřejné zakázce, 2009: 1). K tomuto se některé firmy, které si vyzvedly zadávací dokumentaci, vyjádřily jako o

⁴⁶ Podle Mlynář, Vladimír. Prohlášení k informacím otištěným dne 3.12.2009 v HN ohledně výběrového řízení na ČSÚ.

⁴⁷ Důvody stanovení těchto počtů Zadavatel nikdy dostatečně nevysvětlil – pozn. Respekt institutu.

diskriminačním kritériu. Ovšem skutečnost, že Unicorn Systems splnil kvalifikační požadavky ukazuje, že tento závěr analýzy není pravdivý.

V analýze je dále kritika toho, že existuje omezení podání nabídky sdruženími a subdodavatelskými strukturami, řada požadovaných plnění „*nijak nebo jen málo souvisí se SLDB*“ (tamtéž) a že realizační projekt, který má být součástí nabídky, nelze na základě zadávací dokumentace vypracovat, protože schází řada podstatných informací. Za zvýšenou pozornost stojí vyjádření, že „*lhůta pro dodání nabídky je příliš krátká i z hlediska návrhu samotného věcného plnění. Zadavatel považuje extrémní výkonnost systému a jeho bezpečnost společně s nároky na stoprocentní testování. Návrhy takových systémů běžně trvají mnoho měsíců, příp. i let. Zde je velmi pravděpodobné, že jistý uchazeč již na návrhu pracoval a je tím zvýhodněn*“ (tamtéž). Poslední výtkou je nastavení 60 % z celkové váhy na kritéria jiná než je cena, komise o nich tedy bude dle analýzy rozhodovat pouze subjektivně a tedy v rozporu se zásadou transparentnosti⁴⁸.

Závěry této analýzy přináší řadu otázek nad zakázkou, stojí proto za nezkrácenou citaci: „*Předem je téměř jisté, že bude podána jediná nabídka, nebo že jediná nabídka vyhoví kvalifikačním požadavkům. I kdyby se nabídka jiného uchazeče dostala do stadia hodnocení, bude mít téměř nulovou šanci zvítězit. Vítězný uchazeč je předem znám. Vítězný uchazeč získá veřejnou zakázku, která obsahuje i rozsáhlé plnění, které mohlo poskytnout velké množství jiných dodavatelů za podmínek pro zadavatele příznivějších. Vítězný uchazeč získá veřejnou zakázku za cenu, která nevznikla soutěží mezi konkurenčními subjekty. Zadávací dokumentace a postup zadavatele je porušením mnoha ustanovení zákona o veřejných zakázkách a samotného principu tohoto zákona*“ (Předmět námitek ve veřejné zakázce, 2009: 2).

Přes tato vyjádření svého zaměstnance Telefónica O2 nepodnikla žádné další kroky a ke zmíněné anonymní analýze se oficiálně nevyjádřila.

Proč dokument obdržel právě Mlynář, se lze pouze dohadovat. Je pravděpodobné, že důvodem byla jeho tehdejší pozice šéfa poradců premiéra Jana Fischera, který byl stále oficiálním předsedou ČSÚ. Za předáním dokumentu mohla být snaha o tlak na změnu zadání soutěže (např. k větší konkretizaci, transparentnosti). Mlynář se k těmto spekulacím nevyjádřil.

Mlynář tento anonymní dokument obdržel v srpnu 2009, tedy ještě před termínem odevzdání nabídek Zadavateli. Dle vyjádření Jiřího Křováka v emailové korespondenci pro Respekt institut mu Mlynář tento anonymní dokument předal na chodbě Úřadu vlády dne 26. 8. 2009. Dál se „*již v celé věci nijak neangažoval, především proto, aby nevznikalo sebemenší podezření, že jakýmkoliv způsobem prosazují zájmy svého bývalého zaměstnavatele*“ (Mlynář, Prohlášení k informacím otištěným dne 3.12.2009 v HN ohledně výběrového řízení na ČSÚ).

Média (např. Respekt) spekovala o tom, zda byly následné kroky Jiřího Křováka dostatečně adekvátní. Jiří Křovák se k tomuto vyjádřil následovně:

„*Tento anonym mně předal p. Vladimír Mlynář, tehdy šéf poradců předsedy vlády ČR v průběhu schůze vlády ve středu dne 26. 8. 2009 - předání se uskutečnilo na chodbě Úřadu vlády a dle mého soudu nemělo nic společného s výkonem tehdejší funkce pana Mlynáře. Byla to - opět dle mého soudu - jeho soukromá iniciativa. V pátek 28. 8. 2009 jsem tuto "analýzu" předal kompetentním osobám zodpovědným za projekt SLDB 2011 - sponsorovi projektu Stanislavu Drápalovi a nositeli projektu Jaroslavu Krausovi s jasným upozorněním, aby byly dodržovány principy rovného přístupu, objektivity, nediskriminace, transparentnosti a další popsané v zákonu o veřejných zakázkách (cituji z hlavy, asi nepřesně). Totéž jsem pak veřejně zopakoval na mimořádné poradě vedení ČSÚ (přibližně) 8. 9. 2009. Lze dokázat zápisem z této porady vedení“ (Jiří Křovák, email ze dne 2. 10. 2010). Tím doplňuje své předchozí vyjádření, že „*p. Mlynář mně tento nedatovaný, nepodepsaný a nehavlíčkováný dokument předal na chodbě Úřadu vlády jako posílček svého bývalého zaměstnavatele Telefónica O2 - což mně sdělil na můj výslovný dotaz, kde má tento anonym původ. Co jsem dále s dokumentem podnikl, je na webu ČSÚ*“ (Jiří Křovák, email ze dne 25. 9. 2010).*

Následné kroky Jiřího Křováka po obdržení tohoto dokumentu byly již zmíněny: upozornil na potřebu dodržovat „*principy rovného přístupu, objektivity, nediskriminace, transparentnosti a další*

⁴⁸ Viz Předmět námitek ve veřejné zakázce, 2009: 2.

popsané v zákonu o veřejných zakázkách“ (Křovák, email ze dne 2. 10. 2010)⁴⁹, zadal provedení interního auditu a zaslal žádost o přezkoumání zadání zakázky ÚOHS.

Dodnes není známo, kdo je autorem této anonymní analýzy a proč Telefónica O2 se za analýzu oficiálně nepostavila a neučinila kroky z ní logicky vyplývající (např. podání trestního oznámení). Dle zákona ovšem není v případě, že o korupci existují pouze neurčité informace či náznaky, nutné toto podezření hlásit.

5.2.2 Mediální vystoupení Kováře

Generální ředitel Unicorn Systems Vladimír Kovář poskytl rozhovor Hospodářským novinám (dále jen HN), na jehož základě vyšel 2. 12. 2009 článek „Ojedinělá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude“ autorů Maříka a Tvarůžkové⁵⁰. V tomto článku Kovář vypovídá o tom, že soutěž nevyhrál, přestože jeho nabídka byla o 120 000 000,- levnější, a že podle jeho informací byla soutěž „napsaná pro Packardy“⁵¹. Informace o manipulaci se dozvěděl následovně: „Přišlo mi to v mailu od někoho neznámého, kdo má asi důvěrné informace“ (Mařík, a Tvarůžková: Ojedinělá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude). Tato skutečnost je podezřelá vzhledem k mlčenlivosti a písemnému závazání členů hodnotící komise k nemožnosti styků s uchazeči.

Kovář přidává další tvrzení o korupci v této zakázce: „Na mobil dostal esemesku, že mu kdosi za 20 milionů zajistí dva hlasy v komisi. (...) V kanceláři ho zase navštívili dva pánové, kteří se mu snažili účast v tendru rozmluvit. Na vizitkách měli fotbalová jména Petr Čech a Ivan Hašek. „Vyhodili jsme je a odpoledne už ty telefony z jejich vizitek nefungovaly,“ říká Kovář“ (Mařík, a Tvarůžková: Ojedinělá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude). Informací se chopila také další média, zrodila se senzační kauza.

V době Kovářova rozhovoru pro HN ještě nebyly výsledky hodnocení nabídek veřejně známy, protože ještě běžela lhůta na podání námitek proti výsledku. **Kovář** ovšem **možnost podání námítky nevyužil**. Údajně proto, že „Je to zbytečné.“ (Mařík, a Tvarůžková: Ojedinělá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude).

Nejproblematictější na Kovářově kroku je ovšem to, že se obrátil na média, nikoliv na policii. Policie by mohla učinit řadu kroků, kterými by bylo možné zajistit důkazy potvrzující či vyvracející korupci. Tím, že Kovář vystoupil veřejně, tuto možnost prakticky zmařil. Následně se začaly vynořovat spekulace o tom, že si tímto krokem chce pouze udělat reklamu (Kovář začal být částí veřejnosti považován za protikorupčního hrdinu, který jde veřejně s kůží na trh) či chce odvést pozornost od jiných problémů (např. spekulace o tom, že Mikulecký byl tzv. „jeho člověk“ v komisi, který ale byl odhalen a vyloučen).

Podezření vyplývající z Kovářových výpovědí nebyla prokázána, řízení bylo pro nedostatek dalších důkazů umožňujících pokračování šetření zastaveno.

5.2.3 Předpracované hodnocení pro komisi

Velmi problematickým bodem v průběhu zakázky je vypracování technických podkladů pro hodnocení nabídek. Toto hodnocení zpracoval Radek Holiš, expert na IT, kterého si najala Advokátní kancelář Fischer, zástupce Zadavatele. Jednalo se o 158-stránkový dokument, který „předpracovával“ hodnocení pro komisi. Právní analýza Respekt institutu naznačuje, že pan Holiš v Zakázce figuroval jako přizvaný poradce hodnotící komise, což je v souladu se Zákonem, ovšem pouze za předpokladu, že jsou splněny podmínky v Zákoně uvedené, zejména zákaz podjatosti těchto poradců. Radek Holiš v minulosti pracoval pro Hewlett-Packard.

Otázkou také je, jakým způsobem hodnotící komise s materiálem naložila. V médiích se objevily spekulace o tom, že členové byli pouze „do počtu“. Toto tvrzení se nezdá být odůvodněné.

⁴⁹ Jiří Křovák uvádí, že citace je z hlavy, možná ne zcela přesná.

⁵⁰ Viz Mařík, a Tvarůžková: Ojedinělá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude.

⁵¹ Tamtéž.

ČSÚ ovšem opakovaně odmítá odpovědět na některé otázky týkající se pana Holiše, jeho expertního materiálu a nakládání hodnotící komise s tímto materiálem, či uvádí odpovědi, které jsou v rozporu jak s vyjádřeními Radka Holiše, tak zápisu z jednání hodnotící komise z 19. 10. 2009.

Vyjádření představitelů ČSÚ k osobě a angažování Radka Holiše jsou následující: „Osoba pana Holiše není ČSÚ známa, úřad s tímto člověkem nemá a neměl žádný pracovní-právní ani jiný smluvní vztah, nikdy s ním nekomunikoval, nikdy od něj nic nepožadoval a nikdy mu ze strany pana Holiše nebylo nic nabízeno“ (ČSÚ: Tisková zpráva Vyjádření k článku V. Blažka Tajemný expert „rozhodl“ o půlmiliardě, uveřejněném v Hospodářských novinách dne 26. 1. 2010.). Dále uvádí, že „Osobu pana Holiše neznáme. Advokátní kanceláři Fischer jsme nezadali pokyn, aby ho angažovala ani, aby ho pověřila určitými úkoly. Fakt, že byl před čtyřmi lety po dobu několika měsíců zaměstnán u společnosti HP, za konflikt zájmů nepovažujeme“ (Odpověď 1. místopředsedy Jiřího Křováka⁵²), a že „hodnotící komise nikdy pana Radka Holiše ani jiného poradce nepřizvala, ač k tomu je podle § 76 odst. 2 ZVZ oprávněna. Toto oprávnění tedy nevyužila, žádný poradce pro ni nepracoval (ČSÚ: Vyřízení žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., 2. 9. 2010, ¶ 4.). Vzhledem k tomu, že žádný poradce pro komisi nepracoval, nemohla být u něj objednána nebo vypracována odborná analýza. Žádná odborná analýza vypracovaná jakýmkoliv externistou pro hodnotící komisi neexistuje“ (tamtéž).

Z výše uvedených vyjádření je patrný zřetelný rozpor.

ČSÚ se dále vyjadřuje ve smyslu, že „ČSÚ jako zadavatel prohlašuje, že jakkoli byla zamýšlena možnost vytvoření technických podkladů pro jednání hodnotící komise, (...) v dokumentaci o veřejné zakázce žádný takový podklad není, protože nebyl ani hodnotící komisí, ani zadavatelem zadán“ (ČSÚ: Vyřízení žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., 21. 9. 2010, ¶ 2.). Toto vyjádření nelze interpretovat jinak, než že ČSÚ buď (a) ještě 19. října 2009 zamýšlel komisi předat technické podklady, ale někdy poté si to rozmyslel a neučinil tak, nebo (b) Zadavatel existenci tohoto podkladu zamlčuje. Zde se lze jen dohadovat, ovšem druhá varianta se jeví jako pravděpodobnější.

Sám Radek Holiš se ke svému angažmá vyjadřuje takto: „K hodnocení jsem se dostal na výzvu advokátní kanceláře Fischer (...) Žádné „doporučení“ kdo má vyhrát mi nebylo dáno, ostatně vlastní rozhodnutí provádějí všichni členové výběrové komise. Mým úkolem bylo pouze po technické stránce analyzovat nabídky a dát komisi posouzení, o kterém se předpokládalo, že pak v komisi bude předmětem diskuze“ (Holiš, v diskuzi pod článkem Blažka Tajemný expert „rozhodl“ o půlmiliardě).

V časopise Respekt je Holiš citován takto: „Mám smluvní vztah s právní kanceláří Karla Fischera. Já samozřejmě rozumím tomu, že si hodnotící komise nedokáže přečíst tlustý technický fascikl nabídek, a proto potřebuje někoho, kdo by to nějakým způsobem předzpracoval“ (Kundra, Spurný, „Do srdce temnoty“, Respekt 3/2010, str. 19). K „doporučujícímu“ charakteru svého materiálu v reakci na článek HN sděluje: „Kritizujete mě za podrobný rozbor (158 stran). To chcete, abych sdělil jednou větou, že tahle nabídka je lepší?“ (Holiš, v diskuzi pod článkem Blažka Tajemný expert „rozhodl“ o půlmiliardě)⁵³.

Podrobnější informace o podobě materiálu od Radka Holiše přináší Rozhodnutí ÚOHS, které uvádí, že „na objednávku zadavatele zpracoval formát tabulky s názvem „Hodnocení nabídek veřejné zakázky s názvem Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB“, která se později stala přílohou zprávy o posouzení a hodnocení nabídek, zadavatel uvádí, že tabulka byla pracovní pomůckou, která měla členům komise sloužit k rychlejší orientaci v obsáhlých nabídkách. Předmětná tabulka podle zadavatele pro přehlednost přiřazovala odpovídající položky jednotlivých nabídek k sobě tak, aby členové hodnotící komise nemuseli jednotlivé body selektovat sami a mohli dříve přistoupit k samotnému hodnocení. Srovnávání a hodnocení jednotlivých položek pak již bylo podle vyjádření zadavatele výhradně na členech hodnotící komise, což bylo doloženo jejich čestnými prohlášeními“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 14).

⁵² Odpovědi prvního místopředsedy ČSÚ Křováka na otázky zaslané Zadavatelí dne 9. 2. 2010 panem Ondřejem Kundrou z časopisu Respekt

⁵³ Adresováno Vojtěchu Blažkovi, autorovi článku Tajemný expert „rozhodl“ o půl miliardě.

Hewlett-Packard se k této záležitosti staví tak, že „považuje za obvyklé, aby hodnotící komise pracovala s podklady či informacemi poskytnutými pověřenými členy komise či případně přizvanými odborníky, avšak na základě této skutečnosti nelze činit závěry o tom, že by proces hodnocení byl jakkoli zmanipulován, resp. že by hodnocení nebylo provedeno hodnotící komisí“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 10).

Jak tedy informacím rozumět? Z výše uvedených vyjádření je zřejmé, že Radek Holiš vypracoval pro hodnotící komisi materiál, v němž zhodnotil obě nabídky uchazečů, a to i přesto, že nebyl oficiálně přizvaným poradcem dle zákona o veřejných zakázkách. Hodnotící komise byla dle zápisu ze zasedání informována o termínu, kdy „obdrží od zástupce zadavatele technické podklady pro hodnocení nabídek“ (ČSÚ: Protokol o jednání hodnotící komise ze dne 19. 10. 2009, ¶ 4). Je otázkou, zda Holiš materiál vypracoval z pověření AK Fischer, s nímž má dle všeho smluvní vztah, nebo na objednávku „zadavatele“, jak uvádí ÚOHS. Přesto ČSÚ tvrdí, že žádná odborná analýza vypracovaná pro hodnotící komisi jakýmkoliv externistou neexistuje. Zadavatel se od pana Holiše zcela distancuje v tom smyslu, že s ním nikdy nekomunikoval. To může být pravda, ale nic to nemění na tom, že s panem Holišem podle jeho výpovědi komunikoval Zástupce ČSÚ (tedy pověřená AK Fischer).

Zadavatel s největší pravděpodobností neuvádí pravdivé informace, když tvrdí, že žádný externista nezpracoval pro hodnotící komisi analýzu nabídek, resp. že Zadavatel (přímo či nepřímo prostřednictvím Zástupce Zadavatele) nezadal vypracování technických podkladů pro hodnotící komisi. Dodání těchto podkladů je uvedeno i ve zmiňovaném zápisu z jednání hodnotící komise z 19. 10. 2009.

ČSÚ coby Zadavatel prostřednictvím svého Zástupce obešel ustanovení § 76 odst. 2 zákona o veřejných zakázkách, které stanoví, že přizvaný poradce hodnotící komise nesmí být podjatý. Prostřednictvím svého Zástupce zajistil Zadavatel komisi poradce, který toto zákonem předvídané postavení neměl, a povinnost nepodjatosti se na něj tedy nevztahovala⁵⁴.

Z právní analýzy Respekt institutu vyplývá, že, jak v našem případě ukázal Zadavatel, je v praxi velmi jednoduché obejít ustanovení ZVZ o hodnotící komisi i o přizvaném poradci. Zdá se, že je legislativně v podstatě nemožné zabránit tomu, aby hodnocení nabídek *de facto* prováděla osoba, se kterou ZVZ vůbec nepočítá a nevztahují se na ni žádná pravidla, např. zákaz podjatosti. V případě Zakázky byl takovouto „neoficiální“ osobou Radek Holiš.

5.2.4 Hodnocení nabídek

Hodnocení zakázek probíhalo dne 9. 11. 2009 od 10:10 do 16:30 na jednání hodnotící komise složené ze šesti členů (původní složení bez Petera Mikuleckého) na základě přidělování bodů k jednotlivým hodnotícím kritériím a jejich vážením⁵⁵. O hodnocení nabídek existuje písemná zpráva, která musí mj. obsahovat popis způsobu hodnocení nabídek s odůvodněním, výsledek hodnocení nabídek a údaj o tom, jak byly nabídky hodnoceny v rámci jednotlivých hodnotících kritérií⁵⁶.

Organizace hodnocení nabídek probíhala dle zápisu tak, že „předseda hodnotící komise (...) vyzval jednotlivé členy, aby se vyjádřili k preferovanému způsobu organizace procesu hodnocení nabídek. Poté se členové shodli na preferovaném způsobu organizace hodnocení nabídek“ (ČSÚ: Protokol o jednání hodnotící komise ze dne 3. 11. 2009). Z této vyčerpávající citace je zřejmé, že o způsobu organizace hodnocení nabídek se nelze dozvědět nic.

Dopátrat se konkrétního průběhu hodnocení a způsobu přidělování bodů jednotlivým kritériím není možné. V zápisu z jednání komise jsou zcela nevypovídající informace. Členové komise odmítli zodpovědět otázky Respekt institutu a médiích se zaštiťují mlčenlivostí. O obsahu závěrečného, více než šestihodinového jednání se z protokolu nedočteme nic podstatného, kromě

⁵⁴ Z tohoto konstatování nevyplývá, zda pan Holiš podjatý byl nebo nebyl. K takovému závěru není dostatek informací.

⁵⁵ Tamtéž, § 79 odst. 1 ve spojení s § 78 odst. 6.

⁵⁶ Tamtéž, § 80 odst. 1.

toho, že jeden ze členů komise zastával jiné stanovisko než většina v hodnocení dílčího subkritéria C.3⁵⁷. Odůvodnění tohoto jiného názoru však chybí, což je v rozporu s výše uvedeným ustanovením ZVZ⁵⁸.

Zakázka byla přidělena uchazeči HEWLETT-PACKARD s.r.o., který nabídl cenu 461 878 156,- Kč bez DPH⁵⁹. Na druhém místě skončila nabídka uchazeče Unicorn Systems, a.s. (dále „Unicorn“), který podle médií nabídl cenu o cca 120 milionů nižší než HP⁶⁰, tj. cca 341.900.000,- Kč bez DPH⁶¹.

Zadavatel tedy vybral nabídku, jejíž cena je cca o 35 % vyšší, než cena nabídky, která skončila druhá. To samozřejmě nemusí být problém, je ovšem třeba takovéto nakládání s veřejnými prostředky dostatečně jasně vysvětlit.

Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek (dále „Hodnotící zpráva“) uvádí u každého hodnoceného dílčího kritéria počet bodů přepočtených vahou kritéria, které jednotliví uchazeči, tj. HP a Unicorn, obdrželi. Přehledně to ukazuje následující tabulka:

Tab. 4 Přidělené bodové hodnocení nabídek ve veřejné zakázce GDIT

KRITÉRIUM	BODY (přepočtené vahou kritéria)	
	HP	Unicorn
A. Celková výše nabídkové ceny	32,04	40,00
B. Technická úroveň plnění uchazeče	34,79	32,33
C. Zpracování realizačního projektu	24,89	18,71
CELKEM	91,72	91,04

Žádné další informace o hodnocení nabídek, než uvedené v této tabulce, z Hodnotící zprávy vyčíst nelze. Není tedy vůbec jasné, kolik bodů který uchazeč obdržel za splnění jednotlivých subkritérií B.1 až C.3, natož za splnění jejich jednotlivých částí, jak jsou uvedeny v tabulkách výše. Hodnotící zpráva neobsahuje žádný slovní popis nebo zdůvodnění toho, proč byl kterému uchazeči přidělen uvedený počet bodů. S výjimkou dílčího kritéria A (Celková výše nabídkové ceny) tak není vůbec jasné, v čem byla která nabídka lepší a proč.

Takto sepsaná Hodnotící zpráva je podle právní analýzy Respekt institutu v rozporu se zásadou transparentnosti, jak ji chápe Nejvyšší správní soud⁶².

Protokoly o jednání hodnotící komise neposkytují informace užitečné ke sledování způsobu hodnocení nabídek a přidělování bodů. Nelze se z nich dozvědět nic podstatného o tom, co který člen komise říkal, ani čím argumentoval. Totéž lze říci o **Hodnotící zprávě**, která **neobsahuje slovní popis a odůvodnění počtu přidělených bodů**. Bohužel tato praxe je ze strany ÚOHS tolerována, takže zadavatele obecně v postatě nic nenutí k tomu, aby tyto dokumenty zpracovávali pečlivěji, resp. v souladu se zásadou transparentnosti.

⁵⁷ ČSÚ: Protokol o jednání hodnotící komise ze dne 9. 11. 2009.

⁵⁸ Viz Zákon o veřejných zakázkách, § 75 odst. 5.

⁵⁹ Viz Česká pošta. Informační systém o veřejných zakázkách.

⁶⁰ Dle vyjádření Kováře in Mařík, a Tvarůžková: Ojedinělá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude.

⁶¹ Přesný údaj není k dispozici.

⁶² Nejvyšší správní soud v rámci rozsudku ze dne 21. 6. 2007, č. j. 5 Afs 6/2007 – 92 vydal stanovisko: „Zadavatel však musí vždy vycházet z toho, že provedené hodnocení musí být dostatečně transparentní, a to nejen pro uchazeče, ale i pro orgán dohledu při jeho případném přezkoumávání postupu zadávání veřejné zakázky, tzn. že hodnocení nabídek musí být dostatečně průhledné a průkazné. (...) Popis hodnocení by měl být podrobný zvláště u nekvantifikovatelných kritérií. K samotnému hodnocení nabídek komisí [...] je nutno uvést, že k hodnotícím tabulkám je nutné připojit i písemné zdůvodnění počtu přidělených bodů, resp. stručné slovní okomentování svého názoru a postupu, který vedl k přidělení konkrétního počtu bodů, případně na základě jaké úvahy přidělil té které nabídce vyšší nebo nižší počet bodů“. Je zřejmé, že Zadavatel se takovému stupni transparentnosti, jaký vyžaduje Nejvyšší správní soud, ani nepřiblížil.

Z Hodnotící zprávy je zřejmé, že **výsledek hodnocení byl velmi těsný (pouhých 0,68 bodu ze 100 možných)**. Dle právní analýzy je evidentní, že vzhledem k nekvantifikovatelnosti určitých dílčích kritérií, subkritérií a/nebo jejich částí, Zadavatel mohl vybrat vítěze podle své libovůle. Přitom Hodnotící zpráva neumožňuje tuto libovůli nijak přezkoumat.

Dle právní analýzy Respekt institutu lze předpokládat, že pokud by se případ dostal k Nejvyššímu správnímu soudu, shledal by tento v postupu Zadavatele, resp. Úřadu, závažná pochybení, konkrétně porušení zásady transparentnosti.

Zadavatel podepsal 4. 5. 2010 smlouvu s vítězem tendru na GD IT pro SLDB⁶³. Systém bude stát 462 mil. Kč bez daně.

Požádali jsme představitele ČSÚ o vyjádření srozumitelné veřejnosti, v čem přesně je vítězná nabídka HP o tolik lepší, jinými slovy, co dostala česká veřejnost za to, že platí veřejných peněz o 120 milionů víc, než by bylo nezbytně nutné. Zde je odpověď:

„U takto složitých zakázek není cena zpravidla jediným kritériem výběru. Rozhodující je celkové řešení potřeb zadavatele. Vzhledem k tomu, že se nejednalo pouze o dodávky výpočetní techniky nebo softwarových licencí, ale naopak o vytvoření komplexního systému služeb, včetně integrace jednotlivých řešení při vstupu, zpracování a poskytování údajů, bylo nezbytné ponechat prostor pro kreativitu řešitele a jeho schopnost skloubit úplnost řešení, garanci spolehlivosti a ekonomickou efektivnost. Požadavky na prokázanou zkušenost eliminují například nezkušené uchazeče, kteří by sice mohli nabídnout nižší cenu, ale s mnohem většími riziky, která by v některých případech mohla projekt i ohrozit. Proto jsme použili zákonem o veřejných zakázkách definované vícekritériální hodnocení efektivnosti nabídky. V tomto případě nabídl vítěz za vyšší cenu také komplexnější rozsah služeb, garanci úplnosti fungování systému a nepožadoval přesun rizik na zadavatele. V závěrečném souhrnném hodnocení tak byla vybrána nabídka pro ČSÚ (a v konečném důsledku pro daňového poplatníka) výhodnější“ (Kubala, email ze dne 4. 10. 2010).

5.2.5 Shrnutí

Již v průběhu soutěže se v médiích objevila informace o anonymní analýze ze společnosti Telefónica O2, která si vyzvedla zadávací dokumentaci, ale nepodala nabídku. Analýzu dostal Vladimír Mlynář, šéf poradců premiéra Jana Fischera. Na jeho návrh se na ČSÚ začal případ řešit – byl zadán interní audit. Hospodářské noviny později uveřejnily rozhovor s Vladimírem Kovářem, ředitelem Unicorn Systems, v němž vypovídá, že soutěž i přes více než 100 mil. Kč nižší cenu zakázku nezískal, protože byla „napsaná“ pro HP.

Další nejasnosti panují ohledně angažmá Radka Holiše, který „předzpracoval“ hodnocení technických parametrů pro hodnotící komisi. Dle právní analýzy Respekt institutu, o.p.s. se jedná o obcházení ustanovení zákona o veřejných zakázkách o hodnotící komisi a o přizvaném poradci.

Hodnocení nabídek hodnotící komisí není transparentní, protože v protokolu o jednání komise nejsou žádné konkrétní informace o tom, jak a proč byly body přidělovány. Komise vybrala nabídku dražší o více než 100 mil. Kč a to přesně za předpokládanou cenu stanovenou v zadávací dokumentaci, kde navíc nebylo nijak vysvětleno, jak se došlo právě ke konkrétní částce 462 mil. Kč bez DPH. Bodový rozdíl obou zakázek byl navíc pouze v desetínách bodu ze 100 možných.

Z jednoho jednání hodnotící komise neexistuje zápis, přestože to je dle zákona povinné.

⁶³ Viz např. WWW: <<http://domaci.ihned.cz/c1-43127350-tecka-za-zpochybnovanym-tendrem-csu-a-hewlett-packard-podepsaly-smlouvu>> (8. 8. 2010).

5.3 Vyšetřování podezření⁶⁴

Poslední fází, v níž budeme analyzovat realizované kroky, je průběh vyšetřování podezření, která se v souvislosti se zakázkou GD IT pro SLDB objevila.

5.3.1 Interní audit ČSÚ

Po zveřejnění řady spekulací o možné manipulaci zakázky a výzvě premiéra Jana Fischera k zahájení vyšetřování ze strany ČSÚ zadal 3. 12. 2009 Jiří Křovák coby 1. místopředseda ČSÚ pověřený výkonem funkce předsedy vypracování interního auditu, jehož cílem bylo prošetřit, zda zakázka na GD IT byla vypsána v souladu se zákonem.

V médiích byla volba interního (nikoli externího) auditu kritizována, především pak v týdeníku Respekt, v němž byla uvedena mylná informace, že audit provedly osoby zodpovědné za hladký průběh projektu – konkrétně Stanislav Drápal a Jaroslav Kraus⁶⁵. Na webu byl k článku zveřejněn také záznam rozhovoru, který dle autorů dokazuje jejich verzi. Reakce ČSÚ, konkrétně vyjádření Jiřího Křováka ale byly auditem „pověřeny kompetentní osoby, konkrétně Ing. Vladimír Krejčí, interní auditor ČSÚ a Ing. Marie Kolářová, odborný pracovník útvaru Interního auditu ČSÚ. Jednoduše řečeno, zveřejněná část audio rozhovoru se vůbec mimořádného interního auditu netýká“ (Křovák, Reakce ČSÚ k textu a audio nahrávce zveřejněných na webových stránkách týdeníku Respekt s názvem „Reakce ČSÚ na odhalení Respektu, a naše odpověď“).

Interní audit byl ukončen 17. 12. 2009. **Neshledal zakázku v rozporu se zákonem č. 137/2006 Sb.**, o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vnitřními směrnicemi ČSÚ⁶⁶. Konkrétní výsledky auditu nejsou zveřejněny. Zároveň od 15. 12. 2009 probíhá vyšetřování zakázky ze strany ÚOHS a to na základě podnětu ČSÚ.

Respekt institut požádal představitele ČSÚ o vyjádření k několika otázkám týkajícím se jeho kroků. Na otázku, jakým způsobem ČSÚ prováděl kontrolu nastavení zadávacích kritérií pro vyjasnění, zda nefavorizovala či naopak nediskriminovala jakéhokoliv z účastníků zakázky, došla tato odpověď: „*Postupovali jsme přesně podle zákona o veřejných zakázkách. Není pochyb, že jsme díky tomuto postupu bezesbytku dodrželi všechna ustanovení zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Tím je také vyloučeno, že by mohl být některý z uchazečů zvýhodněn*“ (Kubala, email ze dne 4. 10. 2010). Dále se odkazuje na Rozhodnutí ÚOHS a nezávislý znalecký posudek soudního znalce Jiřího Bergera, který si nechal zpracovat Zadavatel. Oba tyto posudky shodně tvrdí, že ČSÚ postupoval dle zákona a podmínky nebyly diskriminační.

Prověřování toho, zda někdo z možných zaměstnanců ČSÚ či členů hodnotící komise nekontaktoval přímo či přes prostředníky Vladimíra Kováře s nabídkou hlasů v komisi za úplatu v řádu desítek milionů, proběhlo dle Zadavatele tak, že „*všichni zaměstnanci ČSÚ podléhají internímu etickému kodexu a všichni členové hodnotící komise byli poučeni o svých povinnostech dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména ustanovení § 74 odstavce sedm, osm a následující citovaného zákona. Všichni podepsali prohlášení týkající se své eventuální podjatosti, jakož i slib mlčenlivosti*“ (Kubala, email ze dne 4. 10. 2010). Z odpovědi ovšem vyplývá pouze to, jaké kroky byly učiněny preventivně, nikoli zda a jak proběhlo vyšetřování po medializaci podezření, že Kovář byl osloven s žádostí o úplatek 20 milionů Kč za dva hlasy v komisi. Z vyjádření vyplývá, že ČSÚ se tímto podezřením nezabývala.

⁶⁴ Přes veškerou vyvinutou snahu a několik žádostí o poskytnutí informací na základě zákona o přístupu k informacím Respekt institutu nedisponuje řadou potřebných informací a vychází pouze z dat veřejně přístupných na internetu a z několika materiálů, které získal na základě žádostí.

⁶⁵ Viz Kundra, Spurný: Do srdce temnoty, Respekt 3/2010, str. 17.

⁶⁶ Viz ČSÚ: Sdělení Českého statistického úřadu k veřejné zakázce Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB.

5.3.2 Policie ČR a státní zastupitelství

Dle vyjádření Policejního prezidia ČR začal Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV (tedy tzv. „protikorupční policie“) „*prověřovat věc z vlastní iniciativy a na základě informací, které byly zveřejněny Českou televizí dne 3.12.2009, kdy bylo zahájeno šetření dle ust. § 158 odst. 1 trestního řádu*“ (Čech, dopis ze dne 1. 1. 2010). ÚOKFK prošetřoval podezření z trestného činu „*Pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě*“ dle § 128a odst. 1, 2 trestního zákona⁶⁷ a zabýval se podezřením, „*zda osoby, které připravovaly, spolupracovaly a rozhodovaly o dodavateli veřejné zakázky „Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB“, zcela záměrně nedodržely zásady transparentnosti a rovného zacházení při otevřeném řízení na služby dle § 27 a §146 odst. 1 písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách*“ (Čech, dopis ze dne 1. 1. 2010).

Na případu dle informací Respektu pracoval jediný detektiv, kterému asistoval střídavě tým 3 a 4 lidí. Detektiv s výsledky začal zhruba měsíc a půl po zveřejnění kauzy. Výsledky prováděl po jednom člověku, s několikadenním odstupem. Podle Respektu to je nestandardní a kontraproduktivní postup⁶⁸. Více informací nechce Policie ČR sdělit. „*Kdo u nás stanovil počet vyšetřovatelů a vyšetřovací postup, vám nemůžu říct. Stejně tak to, koho jsme vyslechli, na co jsme se ptali a jaké důkazy jsme shromáždili*“, říká mluvčí ÚOKFK Roman Skřepek (in Kundra: ČSÚ do ztracena). Otázkou je, jaké kroky v prošetřování policie dle Respektu „*dělala minimum pro objasnění věci*“ (Kundra: ČSÚ do ztracena, 2010: 21).

Další informace lze získat z Rozhodnutí ÚOHS, kde se uvádí, že „*Policie ČR vyjádřila pochybnost, zda zadavatel dodržel*

- *zásadu rovného zacházení a zákaz diskriminace, a to při o stanovení lhůty pro podání nabídek, o posouzení nabídky vybraného uchazeče v souvislosti s doklady předloženými v jiném než českém jazyce a dokladem prokazujícím dosažené vzdělání u člena řešitelského týmu, o účasti Mgr. Radka Holiše na zpracování hodnotících tabulek,*
- *zásadu transparentnosti, neboť o nebyl pořízen protokol o jednání komise z jednání ze dne 8. 10. 2009 a další protokoly z jednání komise neobsahují zápisy o posuzování nabídky vybraného uchazeče, o protokoly o jednání komise neobsahovaly některé informace – tj. elektronická nabídka vybraného uchazeče neobsahovala celou nabídku, část nabídky vybraného uchazeče nebyla v českém jazyce, komise přizvala jako poradce Mgr. Radka Holiše pro zpracování hodnotících tabulek, diskuse komise o hodnotících tabulkách“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 19).*

Stávající situace je taková, že nebylo zjištěno podezření z trestného činu a „*proto bylo dne 6.4.2010 rozhodnuto o odložení věci dle ust. § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu a věc byla předána Úřadu na ochranu hospodářské soutěže*“ (Čech, dopis ze dne 1. 1. 2010).

Státní zástupce Jan Lelek z Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 10 se k případu vyjádřil především v tom smyslu, že představa médií o „*tom, že orgány činné v trestním řízení měly vyjimečnou příležitost rozkrýt v souvislosti se zmíněnou veřejnou zakázkou fungování korupčního prostředí v ČR (mám na mysli korupci ve smyslu tzv. korupce systémové), avšak toto je představa lichá zejm. proto, že osoba, která upozornila na možné podezření z korupce (tím ji nechci nikterak dehonestovat), toto své podezření vyjádřila do médií, aniž by nejprve věc oznámila policii (policie by následně mohla použít operativní techniku a provádět další operativní úkony směřující k získání event. poznatků či důkazů prokazujících případné tvrzené korupční jednání či toto podezření vyvrátit)*“ (Lelek, email ze dne 21. 9. 2010). V průběhu následného prověřování podezření ze strany Policie ČR „*nebyly získány žádné důkazy umožňující další postup v trestním řízení, s domněnkami či spekulacemi mohou pracovat novináři, nikoliv však orgány činné v trestním řízení*“ (Lelek, email ze dne 21. 9. 2010).

⁶⁷ Dle Čech, dopis ze dne 1. 1. 2010

⁶⁸ Dle Kundra: ČSÚ do ztracena. Respekt 17/2010: 20–21.

5.3.3 ÚOHS

Šetření ÚOHS bylo zahájeno na základě vlastní žádosti ČSÚ. Žádost odeslal 4. 12. 2009 Jiří Křovák coby osoba pověřená výkonem funkce předsedy za účelem zachování dobré pověsti ČSÚ⁶⁹. Předmětem prošetřování bylo přezkoumání úkonů zadavatele učiněných ve veřejné zakázce GDIT pro SLDB. Účastníky správního řízení byli ČSÚ a HP.

ÚOHS zahájil správní řízení ve věci přezkoumání úkonů Zadavatele dne 15. 12. 2009 a vydal předběžné opatření, „*kterým zadavateli ukládá zákaz uzavřít smlouvu v zadávacím řízení, a to až do doby nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bude správní řízení ukončeno*“ (ČSÚ in ČTK: ČSÚ podle auditu postupovat ve zpochybňovaném tendru podle zákona). ÚOHS případ šetřil do 21. 4. 2010, kdy rozhodl, že zastavuje správní řízení, protože „*ÚOHS neshledal v postupu zadavatele při stanovení technických kvalifikačních předpokladů porušení zákona o veřejných zakázkách*“ (Rafaj in ČTK: Tendr ČSÚ k sčítání lidu je podle antimonopolního úřadu v pořádku). Podrobně je vše uvedeno v Rozhodnutí, č.j. ÚOHS-S344/2009/VZ-2916/2010/510/Hod ze dne 16. 4. 2010 (dále jen Rozhodnutí).

ÚOHS nezveřejňuje postup svého vyšetřování a není tedy možné v dostatečné míře zjistit, jakým způsobem pracovala, jak konkrétně ověřovala podezření. Řada informací je zveřejněná v Rozhodnutí. Jeho část „*Odůvodnění*“ představuje soubor vyjádření ke sporným bodům vypracovaná především ČSÚ a HP a okopírované části zadávací dokumentace, dále argumentaci potvrzující závěry šetření ÚOHS. Z materiálu je možné vyčíst, že se ÚOHS požádal všechny firmy, které si vyzvedly zadávací dokumentaci, o vyjádření k tomu, zda podmínky uvedené v zadávací dokumentaci považují za diskriminační, a uvádí jejich vyjádření. Dále se zabývá především: doplňováním nabídky vybraným uchazečem, kvalifikací hodnotící komise, kvalifikací realizačního týmu výherce, posudkem soudního znalce Jiřího Bergera pro ČSÚ, že podmínky jsou v některých případech nastavené velmi přísně, jsou ale nestranné a neobsahují diskriminační kritéria⁷⁰, účastí Radka Holiše, faktem, že část nabídky vítěze je uvedena ve slovenském – a tedy cizím – jazyce⁷¹, což Zadavatel neshledává za důvod k vyloučení uchazeče⁷². V textu se několikrát opakuje, že ČSÚ i HP navrhuje zastavení správního řízení. V závěru je uvedeno pouze to, že „*přezkoumal na základě § 112 a následujících ustanovení zákona případ ve všech vzájemných souvislostech, po zhodnocení všech podkladů, zejména zadávací dokumentace, nabídek předložených uchazeči v zadávacím řízení, vyjádření účastníků v rámci správního řízení a na základě vlastního zjištění konstatuje, že zadavatel při zadávání šetřené veřejné zakázky postupoval v souladu se zákonem*“ (ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 19).

Argumentace obsažená v Rozhodnutí obsahuje tzv. rozhodné skutečnosti, což je soubor výkladů zákona ve vztahu ke krokům Zadavatele. Týká se však **pouze sledování toho, zda Zadavatel (tedy ČSÚ) postupoval v souladu se zákonem**. Můžeme se tak dočíst, že zadavatel veřejné zakázky může požadovat kvalifikační předpoklady uchazeče, ale schází analýza toho, zda právě kombinací těchto podmínek nedochází k vyřazení velké části uchazečů či zbytečné omezování přístupu možných uchazečů. Celkově je argumentace vedena pouze v rovině toho, co je zadavatel v mezích zákona oprávněn učinit a co požadovat.

Kroky ÚOHS byly podrobeny kritice v médiích a vyjadřovala se k nim řada osob. Např. Stanislav Drápal z ČSÚ hodnotí žádost o přezkoumání a její výsledky takto: „*Přestože zahájení šetření ÚOHS v této věci představovalo časové ohrožení příprav projektu, sami jsme podali k ÚOHS podnět, aby záležitost prošetřil. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jako nejvyšší nezávislá autorita rozhodl, že vše bylo v souladu se zákonem a to samé konstatovala i Policie ČR To jsou dvě nejdůležitější instituce jejichž rozhodnutí považujeme v dané věci za zásadní. Výběrové řízení GDIT*

⁶⁹ Viz ČSÚ: Sdělení 1. místopředsedy ČSÚ Jiřího Křováka, pověřeného zastupováním předsedy ČSÚ.

⁷⁰ Viz ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 14–16.

⁷¹ Jednalo se o vysokoškolské diplomy a reference Štatistického úradu ze Slovenskej republiky.

⁷² Dle ust. § 51 odst. 7 zákona a dle ust. § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Viz ÚOHS: Rozhodnutí, 2010: 16–17.

považujeme za uzavřené, k žádnému pochybení podle šetření kompetentních orgánů nedošlo“
(Drápal: dopis ze dne 2. 9. 2010)

Zmíněné časové ohrožení projektu je významným rizikem. Česká republika musí dodat data ze SLDB do EU, protože se budou poprvé v historii sčítat všechny země EU z nařízení Evropské komise v jeden společný rok. Pokud by se tak nestalo, nastal by skutečně velký problém. Proto je pozdržení celého projektu, k němuž by pravděpodobně došlo v případě nalezení postupu Zadavatele v rozporu se zákonem, velkým strašákem řady institucí a jejich představitelů. K pozdržení projektu se vyjadřuje také Edvard Outrata, předseda ČSÚ z let 1993–1999: *„Sčítání lidu nejenže nesmí ztroskotat, ale nemůže mít v některých aspektech ani den zpoždění, jinak dojde k neodčinitelné ztrátě na informacích a dobrém jménu republiky“* (Outrata, vyjádření v diskuzi k článku Kundry a Spurného: Do srdce temnoty).

Respekt institut zval Petra Rafaje a další zástupce ÚOHS na veřejnou debatu „Sčítání lidu nebo peněz aneb Otázky nad půl miliardou“ konané 5. 10. 2010. Přes nabídnutí celého října k výběru vhodného termínu byla po řadě opakovaných pozvání a upomínek reakce tato: *„bohužel tu nebude nikdo kompetentní, kdo by se mohl do této problematiky zapojit“* (Havelková, asistentka Petra Rafaje, email ze dne 15. 9. 2010).

5.3.4 Shrnutí

Vyšetřování probíhalo na několika úrovních. ČSÚ zadal interní audit a nechal si zpracovat znalecký posudek od soudního znalce Jiřího Bergera. Dle obou výsledků byl postup ČSÚ v souladu se zákonem. Případem se ze své vlastní iniciativy začala zabývat také Policie ČR, případ však odložila pro nedostatek důkazů umožňujících další vyšetřování. Případ šetřil také ÚOHS (tzv. antimonopolní úřad), který zahájil správní řízení s ČSÚ a HP. Jeho Rozhodnutí nechává řadu věcí nevysvětlených, ovšem rozpor se zákonem také nenalezl.

6 Vyjádření oslovených politických stran

Respekt institut, o.p.s. oslovil zástupce a sekretariáty politických stran ODS, ČSSD, TOP09, KDU-ČSL, Věci veřejné a Strana zelených se žádostí o vyjádření k této kauze a postupu jejího prošetřování. Odpověď zaslal pouze sekretariát Strany zelených, Petra Kolínská z téže strany a Markéta Reedová ze strany Věci veřejné. Je otázkou, zda nezaslání vyjádření od zástupců ostatních politických stran vypovídá o jejich velké vytíženosti před volbami, neochota komunikovat o tématech korupce, neznalost pozadí kauzy a neochota zodpovědět obecné otázky či něco jiného.

Strana zelených dle svého vyjádření vyšetřování nezávislých orgánů nekomentuje, spatřuje však problém „v tom, že **některé tzv. zákonné postupy nemusí být zcela transparentní a v zájmu občanů ČR.** Věříme, že policisté i úředníci ÚOHS prošetřili vše, co se dalo. Přesto nejsou objasněny okolnosti typu jmenování členů hodnotící komise, zadání šitě na míru apod. Jak jsme již konstatovali, tak tyto pochybnosti lze rozptýlit pouze maximálním otevřením celého procesu“ (Průša, email ze dne 29. 9. 2010).

Pražské zastupitelka Markéta Reedová z Věcí veřejných se domnívá, že „to jak nyní funguje ÚHOS, není zcela dostatečné a nepomáhá odhalovat manipulace ve veřejných zakázkách. Za prvé reaguje jen na podněty a málo šetří sám o sobě, není odborně ani kapacitně vybaven. Ovšem odhalit záměrné šití zakázek na míru ze strany zadavatele je vždy velmi obtížné. **Zákon totiž nepočítá s tím, že by zadavatel chtěl poškodit sám sebe.** Naopak se snaží chránit zájmy zadavatele před ostatními... Takže se skutečně může stát, že zakázka je z pohledu zákona v pořádku, ale ve skutečnosti je nevýhodná. (...) Zároveň je třeba lépe definovat a posílit kontrolní funkci ÚHOS“ (Reedová, email ze dne 24. 9. 2010). Ostatní oslovené politické strany se k otázkám nevyjádřily.

V rámci odpovědí se zástupci politických stran vyjadřovali také k práci Policie ČR ve vztahu k této kauze s přesahem na zobecnění. Z vyjádření politiků, která Respekt institutu došla, vyplývá, že dle Strany zelených „policie šetří jen zákonnost. Transparentnost u veřejných zakázek ovšem stojí a padá na maximální otevřenosti a přístupnosti dokumentace a všech procesů. Ve většině případů není třeba žádná ochrana údajů a dat, cenu lze zveřejnit ihned po otevření obálek, aby nedocházelo k dodatečným úpravám apod. Vše může být veřejné. (...) Důvodů, proč nejsou kauzy korupce většinou dotaženy do konce, spočívá ve slabosti policie a justice a jejich závislosti na politické moci. Cesta tedy jednoznačně vede přes posílení nezávislosti vyšetřovatelů, státních zástupců a justice obecně, například vybudováním justiční samosprávy“ (Průša, email ze dne 29. 9. 2010). Za VV se vyjádřila Markéta Reedová: „Co se týče práce policie, jsem s ní dlouhodobě nespokojena (viz šetření kauzy Opencard)“ (Reedová, email ze dne 24. 9. 2010), více svou odpověď nerozvedla s odkazem na kolegu Radka Johna (který ovšem vyjádření nezaslal – stejně jako další oslovení politici).

Podle pražské zastupitelky Petry Kolínské ze Strany zelených, „policie šetří jen zákonnost. Transparentnost u veřejných zakázek ovšem stojí a padá na maximální otevřenosti a přístupnosti dokumentace a všech procesů. Ve většině případů není třeba žádná ochrana údajů a dat, cenu lze zveřejnit ihned po otevření obálek, aby nedocházelo k dodatečným úpravám apod. Vše může být veřejné. (...) Důvodů, proč nejsou kauzy korupce většinou dotaženy do konce, spočívá ve slabosti policie a justice a jejich závislosti na politické moci. Cesta tedy jednoznačně vede přes posílení nezávislosti vyšetřovatelů, státních zástupců a justice obecně, především vybudováním justiční samosprávy“ (Kolínská, email ze dne 5. 10. 2010).

7 Závěr

Veřejná zakázka „Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB“ se na veřejnosti zapsala jako mediální kauza, další z řady nedořešených podezření. U této zakázky byl výjimečný ten moment, že jeden z účastníků soutěže veřejně vystoupil a o korupci hovořil do médií. Tím ovšem zároveň víceméně znemožnil vyšetření naznačované korupce v tomto případě. Mediální vlna ovšem způsobila to, že se případem začaly zabývat Policie ČR a ÚOHS, navíc Zadavatel nechal zpracovat interní audit a nezávislý posudek soudním znalcem. Dle všech těchto prověrování postupoval ČSÚ v souladu se zákonem. To ovšem bohužel nutně neznamená, že byla zakázka v pořádku. Jak jsme v této studii ukázali, nejenže v případě je celá řada problematických momentů, které vzbuzují velké otázky nad postupem nejen ČSÚ, ale také příslušných kontrolních orgánů (především ÚOHS), dle naší právní analýzy dokonce k porušení zákona či k jeho obcházení došlo.

Případ zakázky GDIT může sloužit jako případová studie pro zadávání veřejných zakázek s celou řadou nestandardních kroků, taktéž pro jejich netransparentní hodnocení a problematickou kontrolu bez poskytnutí vysvětlení alespoň základních rámcových proměnných či vysvětlení konaných kroků ve vyšetřování. Veřejná kontrola postupu státní správy a státních úřadů a kontrola nakládání s veřejnými financemi je potom do velké míry znemožněna.

V případě jakýchkoliv podezření na korupci či otázek s problematikou korupce spojených, se obraťte na níže uvedené kontakty:

Protikorupční linka Ministerstva vnitra

Tel.: 199

Respekt institut, o.p.s.

Email: institut@respekt.cz

Tel.: 773 519 995

Web: www.respektinstitut.cz, www.zaostrenonakorupci.cz

Transparency International – Česká republika, o.p.s.

Email: info@transparency.cz, poradna@transparency.cz

Tel.: 224 240 895-7

Web: www.transparency.cz

Oživení, o.s.

Email: oziveni@oziveni.cz

Tel.: 257 531 983

Web: www.bezkorupce.cz

Ekologický právní servis, o.s.

Email: brno@eps.cz, poradna@eps.cz

Tel.: 545 575 229; 545 575 229 a 734 440 604 a (bezplatná právní poradna)

Web: www.eps.cz

Růžový panter, o.s.

Email: info@ruzovypanter.cz

Web: www.ruzovypanter.cz

Otevřená společnost, o.p.s.

Email: info@otevrenaspolecnost.cz

Tel.: 222 540 979

Web: www.osops.cz

8 Zdroje

Blažek, Vojtěch. Tajemný expert „rozhodl“ o půlmiliardě, *iHNed.cz*, 26. 1. 2010. [online]. Dostupné z WWW: <<http://hn.ihned.cz/c1-40174630-tajemny-expert-rozhodl-o-pulmiliarde>> (9. 9. 2010).

Česká pošta. Informační systém o veřejných zakázkách. [online]. Dostupné z WWW: <<http://www.isvzus.cz/usisvz/usisvz01007Prepare.do?znackaForm=6003447103001&poradi=1&priloha=prilohaOddil5>> (27. 9. 2010).

ČSÚ. *Protokol o jednání hodnotící komise*. 19. 10. 2009

ČSÚ. *Protokol o jednání hodnotící komise*. 3. 11. 2009

ČSÚ. *Protokol o jednání hodnotící komise*. 9. 11. 2009

ČSÚ. *Sdělení 1. místopředsedy ČSÚ Jiřího Křováka, pověřeného zastupováním předsedy ČSÚ*. [online]. 4. 12. 2009. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/sdeleni_1_mistopredsedy_csu_jirihokrovaka_povereneho_zastupovanim_predsedy_csu> (9. 9. 2010).

ČSÚ. *Sdělení Českého statistického úřadu k veřejné zakázce Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB*. 17. 9. 2009.

ČSÚ. *Vyřízení žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb.*, 21. 9. 2010.

ČSÚ. *Zadávací dokumentace, aktualizovaná verze s revizemi*. [online]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zd_gdit_aktualizovana_verze_s_revizemi> (27. 9. 2010).

ČSÚ. *Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek*. 13. 11. 2009

ČTK, domácí redakce. Tečka za zpochybnovaným tendrem: ČSÚ a Hewlett-Packard podepsaly smlouvu. [online]. *iHNed.cz*, 4. 5. 2010. Dostupné z WWW: <<http://domaci.ihned.cz/c1-43127350-tecka-za-zpochybnovanim-tendrem-csu-a-hewlett-packard-podepsaly-smlouvu>> (8. 8. 2010).

ČTK. ČSÚ podle auditu postupovat ve zpochybnovaném tendru podle zákona. [online]. *Česká tisková kancelář*. 17. 12. 2009. Dostupné z WWW: <http://www.ctl.cz/sluzby/slovni_zpravodajstvi/vseobecne/index_view.php?id=412570> (14. 9. 2010).

ČTK. Tendr ČSÚ k sčítání lidu je podle antimonopolního úřadu v pořádku. [online]. *Česká tisková kancelář*. 24. 4. 2010. Dostupné z WWW: <http://www.ctl.cz/sluzby/slovni_zpravodajstvi/vseobecne/index_view.php?id=466153> (14. 9. 2010).

Drápal, Stanislav. Dopis Šárce Hastrmanové ze dne 2. 9. 2010.

Hajný, Filip. *Právní analýza veřejné zakázky „Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB“*. Pro Respekt institut, o.p.s. 2010.

Havelková, Jana. Asistentka Petra Rafaje, email Magdaléně Francové ze dne 15. 9. 2010.

Holiš, v diskuzi pod článkem Blažka Tajemný expert „rozhodl“ o půlmiliardě, *iHNed.cz*, 26. 1. 2010. [online]. Dostupné z WWW: <<http://hn.ihned.cz/c1-40174630-tajemny-expert-rozhodl-o-pulmiliarde>> (9. 9. 2010).

Jarešová, Eva. Další přísady do receptu na tendry, *Euro*, 39/2010, str. 31.

Kolínská, Petra. Email Magdaléně Francové ze dne 5. 10. 2010

Křovák, Jiří. Email Magdaléně Francové ze dne 2. 10. 2010.

Křovák, Jiří. Email pro Magdalénu Francovou, 2. 10. 2010

Křovák, Jiří. *Odpovědi jménem 1. místopředsedy Jiřího Křováka*. [online]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/a95fecb18574b481c12576c6003d9004/\\$FILE/Odpov%C4%9Bdi_Respekt.doc](http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/a95fecb18574b481c12576c6003d9004/$FILE/Odpov%C4%9Bdi_Respekt.doc)> (17. 9. 2010).

Křovák, Jiří. *Reakce ČSÚ k textu a audio nahrávce zveřejněných na webových stránkách týdeníku Respekt s názvem „Reakce ČSÚ na odhalení Respektu, a naše odpověď“*. [online]. 21. 1. 2010. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/tz210110_resp> (8. 8. 2010).

Kundra, Ondřej, Spurný, Jaroslav: *Do srdce temnoty, Respekt 3/2010* [online]. Dostupné z WWW: <<http://respekt.ihned.cz/c1-39904420-do-srdce-temnoty>> (12. 9. 2010).

Kundra, Ondřej. ČSÚ do ztracena. *Respekt 17/2010*, str. 20–21.

Kundra, Ondřej. Je to moje priorita. *Respekt 31/2010*, str. 7.

Lelek, Jan. Email Magdaléně Francové ze dne 21. 9. 2010.

Mařík, Martin, Tvarůžková, Lucie. *Ojedinelá výpověď „podnikatele roku“ Vladimíra Kováře: Korupce je všude, iHNed.cz*. [online]. Dostupné z WWW: <<http://ekonomika.ihned.cz/c1-39303350-ojedinelavypoved-podnikatele-roku-vladimira-kovare-korupce-je-vsude>> (15. 8. 2010). Vydáno 2. 12. 2009.

Mlynář, Vladimír. *Prohlášení k informacím otištěným dne 3.12.2009 v HN ohledně výběrového řízení na ČSÚ*. [online]. Dostupné z WWW: <<http://www2.mlynar.cz/92.html>> (1. 10. 2010).

Outrata, Edvard: *dopis Respektu k článku Kundry a Spurného: Do srdce temnoty*. [online]. *Respekt*, 31. 1. 2010. Dostupné z WWW: <<http://respekt.ihned.cz/vase-dopisy/c1-40275160-do-srdce-temnoty>> (9. 9. 2010).

Průša, Tomáš. *Mluví Strany zelených, email Magdaléně Francové ze dne 29. 9. 2010*.

Předmět námitek ve veřejné zakázce Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB. Zadavatel ČSÚ, event. Č. VZ 60034471.

Reedová, Markéta. Email Respekt institutu ze dne 24. 9. 2010.

Ritschelová, Iva. *Dopis Šárce Hastrmanové ze dne 21. 9. 2010*.

Transparency International Česká republika. *Efektivnost fungování kontrolních systémů veřejných zakázek v České republice*. [online]. 2009. Dostupné z WWW: <http://www.transparency.cz/pdf/vz5_efektivnost_fungovani_kontroly_vz.pdf> (20. 9. 2010). ISBN 978-80-87123-10-2.

ÚOHS. *Rozhodnutí S344/2009/VZ-2916/2010/510/Hod*. [online]. 16. 4. 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.compet.cz/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/8382/>> (10. 9. 2010).

ÚOHS. *Veřejné zakázky*. [online]. Dostupné z WWW: <<http://www.compet.cz/verejne-zakazky/>> (25. 9. 2010).

Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. [online]. Dostupné z WWW: <<http://www.verejna-zakazka.cz/zakon/>> (25. 9. 2010).

9 Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1	Seznam tabulek
Příloha 2	Anonymní analýza ze společnosti Telefónica O2, kterou obdržel Vladimír Mlynář

Příloha 1 Seznam tabulek

Tab. 1	Kritéria hodnocení a jejich váhy, str. 12
Tab. 2	Kritérium B: Technická úroveň plnění uchazeče, str. 13
Tab. 3	Kritérium C: Zpracování realizačního projektu, str. 13–14
Tab. 4	Přidělené bodové hodnocení nabídek ve veřejné zakázce GDIT, str. 22

Předmět námitek ve veřejné zakázce
Generální dodavatel informačních technologií pro SLDB
zadavatel ČSÚ, ev. č. VZ 60034471

1.

Zadávací dokumentace stanoví extrémní požadavky na tzv. kvalifikaci dodavatelů. V rámci ní se požaduje mj. 9 referenčních zakázek a předložení dokladů o 20 odbornících.

Požadavky jsou přitom sestaveny tak, že jejich úplnou kombinaci může splnit pouze společnost Hewlett-Packard s.r.o. (eventuelně společně s NESS Czech s.r.o.)

2.

Zadavatel dále omezil možnost, aby nabídku podala sdružení či subdodavatelské struktury, protože požadované parametry techniků jsou vázány na referenční zakázky – technici se na nich museli podílet. Referenční zakázky jsou velmi úzce vymezeny. Ale pouze uchazeč, který má takové referenční zakázky, může nabídnout svoje odborníky, přestože jinak má dostatek kvalifikovaných odborníků celá řada firem.

Je zřejmé, že osob, které splní formální požadavky na hlavního projektového manažera, je velmi málo a že zadavatel vybranou osobu již zná.

3.

Zadávané plnění obsahuje řadu částí, které nijak nebo jen málo souvisí se SLBD (např. kompletní ERP včetně evidence osob, evidence majetku, evidence smluv, účetnictví, rozpočtování, skladového hospodářství, cenových kalkulací, fakturace apod.)

Takové systémy jsou běžné na trhu a dodává je široké množství firem. Zde zakázku na ně získá vítězný uchazeč společně se zakázkou na statistický informační systém (v jediném balíku), ačkoli jinak by o ni mohli soutěžit dodavatelé, kteří se na ně specializují a mohou nabídnout lepší kvalitu a lepší podmínky (a jistěže i lepší reference a lepší týmy odborníků).

4.

Součástí nabídky má být i realizační projekt. Takový projekt nelze v požadované hloubce detailu vypracovat, protože zadávací dokumentace neobsahuje řadu důležitých informací. Ty musí uchazeči vyžadovat dodatečně (už byly položeny desítky dotazů); i když obdrží odpovědi v zákonné lhůtě, zbude na jejich zapracování málo času, protože zadavatel stanovil nejkratší možnou lhůtu k podání nabídek, jakou zákon připouští (a to ještě při odvážném výkladu). Tato krátká lhůta je fakticky dále zkracována nutností vyžadovat chybějící údaje.

Realizační projekt přitom bude předmětem hodnocení s vahou 25 %. Pokud uchazeč, pro kterého hovoří zadavatelem nastavené kvalifikace, již nyní má potřebné údaje pro sestavení projektu, je výsledek hodnocení předem jistý.

5.

Lhůta pro podání nabídky je příliš krátká i z hlediska návrhu samotného věcného plnění. Zadavatel požaduje extrémní výkonnost systému a jeho bezpečnost společně s nároky na stoprocentní testování. Návrhy takových systémů běžně trvají mnoho měsíců, příp. i let. Zde je velmi pravděpodobně, že jistý uchazeč již na návrhu pracoval a je tím zvýhodněn.

6.

I kdyby se cestou konsorcií a subdodavatelských systémů podařilo ještě dalšímu subjektu podat nabídku, která obstojí ve formální kvalifikaci, proběhne hodnocení nabídek naprosto netransparentním způsobem v rozporu s ustanovením § 6 zákona o veřejných zakázkách.

Hodnotící kritéria jsou totiž nastavena tak, že jen 40 % z celkové váhy představuje cena. Ostatní kritéria jsou deklarována jako nevyčíslitelná a komise zadavatele je bude hodnotit jen subjektivně. Například – jedno ze subkritérií je definováno takto:

Kvalita zpracování časového harmonogramu plnění z hlediska:

- Detailnosti harmonogramu v souladu se závaznými termíny realizace VZ
- Respektování termínových povinností zadavatele vyplývajících z právních předpisů relevantních pro SLDB 2011.

Přitom však závazné termíny musí splnit každý uchazeč, stejně jako povinnosti z právních předpisů. Detailnost harmonogramu je za těchto okolností jevem, který nemá žádný vliv na vlastnosti nabízeného plnění; vítězný dodavatel musí předávat jen hotové části plnění právě v závazných termínech se závaznou detailností. Není jasné, jaký prospěch pro zadavatele bude vlastně komise hodnotit. Za daných okolností může komise upřednostnit kteroukoli nabídku bez ohledu na to, co je jejím obsahem.

Závěry:

- Předem je téměř jisté, že bude podána jediná nabídka, nebo že jediná nabídka vyhoví kvalifikačním požadavkům. I kdyby se nabídka jiného uchazeče dostala do stadia hodnocení, bude mít téměř nulovou šanci zvítězit. Vítězný uchazeč je předem znám.
- Vítězný uchazeč získá veřejnou zakázku, která obsahuje i rozsáhlé plnění, které mohlo poskytnout velké množství jiných dodavatelů za podmínek pro zadavatele příznivějších.
- Vítězný uchazeč získá veřejnou zakázku za cenu, která nevznikla soutěží mezi konkurenčními subjekty.
- Zadávací dokumentace a postup zadavatele je porušením mnoha ustanovení zákona o veřejných zakázkách a samotného principu tohoto zákona.